

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

FEDERALNE UPRAVE CIVILNE ZAŠTITE

2020.

Broj: 01-02-06-11-1-2242-6/20

Sarajevo, august 2021.

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	2
II	REZIME DATIH PREPORUKA.....	5
III	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	7
IV	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	8
1.	UVOD	8
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	9
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA.....	10
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	11
5.	POSLOVI IZ NADLEŽNOSTI SUBJEKTA REVIZIJE.....	13
6.	PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE	17
7.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	19
7.1	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA.....	19
7.1.1	Prihodi i primici	19
7.1.2	Rashodi, izdaci i finansiranje.....	20
7.1.2.1	Plaće i naknade troškova zaposlenih	20
7.1.2.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge.....	22
7.1.2.3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi i kapitalni transferi	25
7.2	BILANS STANJA.....	28
7.2.1	Kratkoročna potraživanja i razgraničenja	28
7.2.2	Stalna sredstva	28
7.2.3	Kratkoročne obaveze i razgraničenja.....	29
7.2.4	Popis sredstava i obaveza.....	30
8.	VANBILANSNA EVIDENCIJA	31
9.	JAVNE NABAVKE	31
10.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	36
V	PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	37
	Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2020. godinu	38
	Bilans stanja na 31. 12. 2020. godine	41

I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izvještaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Federalne uprave civilne zaštite (u daljem tekstu: Uprava)**, koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2020. godine, Račun prihoda i rashoda, Izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Uprave na 31. 12. 2020. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Uprave u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Uprave odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog usljed prevare, veći je od rizika nastalog usljed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Uprave;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Federalne uprave civilne zaštite za 2020. godinu**, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Uprave za 2020. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. Nabavke roba za koje su zaključeni ugovori u vrijednosti od 2.431.605 KM nisu provedene u skladu s procedurama propisanim Zakonom o javnim nabavkama. Ne možemo potvrditi njihovu hitnost s obzirom na rokove isporuke, stanje robe na kraju godine, kao i na činjenicu da sva roba nije isporučena (tačka 9. Izvještaja);
2. Obračun i isplata posebnog dodatka na plaću za posebne uslove rada nije u potpunosti u skladu s članom 23. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH i članom 192. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća. Posljedica toga je da se iskazani troškovi bruto plaća i naknada plaća u iznosu od 5.440.028 KM mogu značajno razlikovati od onih koji bi se utvrdili prema važećim zakonskim propisima. Ne možemo kvantificirati efekte ovog odstupanja na finansijske izvještaje (tačka 7.1.2.1 Izvještaja);
3. Popis sredstava i opreme na 31. 12. 2020. godine, koja se vodi u knjigovodstvenim evidencijama Uprave, a koja je data drugim licima i udruženjima na korištenje, nije izvršen u skladu s članom 25. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH (tačka 7.2.4 Izvještaja);
4. Uprava nije uspostavila Bazu podataka pripadnika civilne zaštite u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća i Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije obveznika civilne zaštite (tačka 5. Izvještaja).

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i ISSAI-jem 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tom standardu detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Uprave u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeća pitanja:

- **Parlament FBiH nije usvojio Prijedlog programa razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u Federaciji BiH od 2018. do 2025. godine, koji je Vlada FBiH prihvatila i dostavila Parlamentu FBiH 24. 5. 2018. godine. Ovaj program ima posebnu važnost jer utiče na realizaciju planiranih projekata koji se finansiraju iz posebnih naknada za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća, što može djelovati na sigurnost ljudi i materijalnih dobara i otklanjanje posljedica od prirodnih i drugih nesreća. Njegovo usvajanje bitno je i iz razloga što, prema članovima 173. i 174. Zakona o zaštiti i spašavanju, kantoni donose svoje programe i planove, koji moraju biti usklađeni s Federalnim programom i Federalnim planom, a općine donose svoje, usklađene s kantonalnim (tačka 5. Izvještaja);**
- **S Kliničkim centrom Univerziteta u Sarajevu nije zaključen ugovor o međusobnim pravima i obavezama jer nisu ispunjeni uslovi utvrđeni Uredbom o organizovanju službi zaštite i spašavanja FBiH, što znači da ova ustanova u 2020. godini nije imala status federalne službe za zaštitu i spašavanje za medicinsku pomoć (tačka 5. Izvještaja).**

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi s navedenim pitanjima.

Ostala pitanja

- **U Tužilaštvu Bosne i Hercegovine pokrenut je istražni postupak u vezi s provođenjem javnih nabavki u 2020. godini, zbog čega je izuzeta originalna dokumentacija koja se odnosi na nabavke u ukupnom iznosu od 18.519.696 KM. Zbog toga imamo ograničenje u obimu revizije u dijelu pribavljanja dovoljnih dokaza za proces javnih nabavki (tačka 9. Izvještaja).**

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Uprave odgovorno je da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedilo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Uprave, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima.

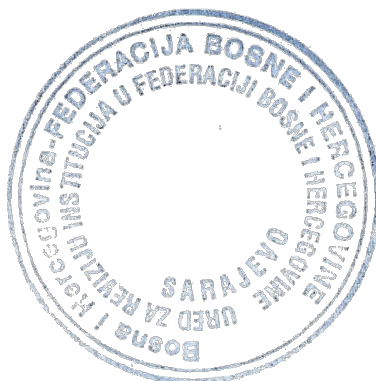
Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 5. 8. 2021. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobaric

Dragan Kolobaric

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić

Dževad Nekić

II REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKE	BROJ POGLAVLJA
1.	Uspostaviti i implementirati sistem internih kontrola prema COSO modelu, u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.	tačka 4.
2.	Izjavu o fiskalnoj odgovornosti sačiniti i dostaviti u skladu s Pravilnikom o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.	tačka 4.
3.	Uspostaviti internu reviziju u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH.	tačka 4.
4.	Preduzeti aktivnosti prema Vladi FBiH s ciljem donošenja Programa razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u Federaciji BiH.	tačka 5.
5.	U skladu s članom 6. i 10. Uredbe o organizovanju službi zaštite i spašavanja FBiH poduzeti aktivnosti na ispunjenju preduslova i zaključenju ugovora o međusobnim pravima i obavezama s Kliničkim centrom Univerziteta u Sarajevu i pratiti realizaciju zaključenih ugovora sa službama za zaštitu i spašavanje koji se odnose na imovinu Uprave datu na korištenje.	tačka 5.
6.	Osposobiti federalne specijalizirane jedinice civilne zaštite za brzu i efikasnu akciju spašavanja ljudi i materijalnih dobara, u skladu s Uredbom o organizovanju specijaliziranih jedinica civilne zaštite.	tačka 5.
7.	Uspostaviti jedinstvenu elektronsku bazu podataka obveznika civilne zaštite, u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća i Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije obveznika civilne zaštite.	tačka 5.
8.	Donijeti program inspekcijskog nadzora i obavljati poslove neposrednog inspekcijskog nadzora u provođenju Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća i Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu i podzakonskih propisa donesenih na osnovu ovih zakona.	tačka 5.
9.	Poduzeti aktivnosti prema Federalnom ministarstvu finansija kako bi se sredstva u Budžetu FBiH za Upravu i Štab planirala u jednom iznosu u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.	tačka 6.
10.	Uskladiti Pravilnik o plaćama i naknadama državnih službenika i namještenika u Federalnoj upravi civilne zaštite sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije Bosne i Hercegovine i Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u dijelu utvrđivanja prava na dodatak na plaću za posebne uslove rada.	tačka 7.1.2.1
11.	Kontrolu knjigovodstvenih isprava vršiti u skladu s članom 13. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.	tačka 7.1.2.2

12.	Imenovanje članova komisija i obračun i isplatu naknada za rad vršiti u skladu s Uredbom o načinu osnivanja i utvrđivanju visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovodilaca federalnih organa državne službe.	tačka 7.1.2.2
13.	Obračun poreza i doprinosa na naknade nastale po osnovu nesamostalne djelatnosti vršiti na način propisan Zakonom o porezu na dohodak i Zakonom o doprinosima.	tačka 7.1.2.2
14.	Naloge za službeni put izdavati i odobravati, te obračun i isplatu troškova vršiti u skladu s Uredbom o naknadama troškova za službena putovanja.	tačka 7.1.2.2
15.	Prema federalnim službama za medicinsku pomoć koje nisu opravdale utrošak datih transfera poduzeti aktivnosti na dostavljanju izvještaja uz finansijsku dokumentaciju o utrošku ili povratu neutrošenih sredstava na podračun za zaštitu i spašavanje.	tačka 7.1.2.3
16.	Poduzeti aktivnosti na povratu nenamjenski utrošenih sredstava zaštite i spašavanja po osnovu datih transfera u 2019. godini.	tačka 7.1.2.3
17.	Sredstva i opremu koja se vode u knjigovodstvenoj evidenciji Uprave, a data su na korištenje pravnim licima i udruženjima izdavati na revers, u skladu sa zaključenim ugovorima o međusobnim pravima i obavezama, i izvršiti ažuriranje već izdatih reversa.	tačka 7.2.2
18.	Godišnji popis imovine i obaveza vršiti u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i internim aktima.	tačka 7.2.4
19.	Nabavke roba vršiti u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u dijelu utvrđivanja hitnosti i sačinjavanja tenderske dokumentacije	tačka 9.
20.	Plan javnih nabavki sačinjavati na osnovu realnih potreba, a postupke javnih nabavki započinjati kada su obezbijeđeni svi potrebni preduslovi za realizaciju.	tačka 9.
21.	S ciljem efikasnog i ekonomičnog raspolaganja budžetskim sredstvima pratiti realizaciju zaključenih ugovora u dijelu isporuke i plaćanja.	tačka 9.

III KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetima u FBiH;
 - Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
- Budžet FBiH za 2020. godinu;
- Zakon o izvršavanju Budžeta FBiH za 2020. godinu;
- Zakon o trezoru u FBiH;
- Zakon o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o državnoj službi u FBiH;
- Zakon o namještenicima u organima državne službe u FBiH;
- Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća; kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Federalna uprava civilne zaštite (u daljem tekstu: Uprava) je samostalna federalna uprava, osnovana u skladu sa Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave¹. Vršiti upravne, stručne i druge poslove utvrđene zakonom, koji se odnose na: organizovanje, pripremanje i funkcionisanje civilne zaštite i službe osmatranja i obavještanja; razradu plana upotrebe i djelovanja civilne zaštite; praćenje stanja priprema civilne zaštite, uz predlaganje i preduzimanje mjera na unapređenju organizovanja i osposobljavanja civilne zaštite; izdavanje naredbi za upotrebu jedinica, službi i povjerenika civilne zaštite na provođenju mjera zaštite i spašavanja; organizovanje i praćenje realizacije obuke građana na provođenju samozaštite; organizovanje i koordinaciju provođenja mjera zaštite i spašavanja; donošenje plana okvirnih, ličnih i materijalnih formacija štabova, jedinica i službi zaštite i spašavanja, uz predlaganje i poduzimanje mjera na njihovoj popuni ljudstvom i materijalnim sredstvima; donošenje nastavnih planova i programa obuke struktura civilne zaštite; predlaganje programa zajedničkih samostalnih vježbi i izrade elaborata za izvođenje vježbi civilne zaštite; sve poslove prikupljanja podataka o minama i drugim neeksplozivnim ubojnim sredstvima (u daljem tekstu: NUS) na teritoriji FBiH, sa održavanjem baze podataka o tome; izvođenje stručne obuke osoba za rad sa NUS-om; ugovaranje radova, nadzor nad izvođenjem i provjerom kvaliteta uklanjanja i uništavanja NUS-a, te neposredno uklanjanje i uništavanje pronađenog NUS-a (realizacija na poziv preko timova na hitne intervencije); pripremu propisa iz oblasti civilne zaštite, predlaganje planova naučnoistraživačkih projekata iz oblasti civilne zaštite i praćenje njihove realizacije; inspekcijski nadzor iz oblasti civilne zaštite; vođenje propisanih evidencija i vršenje drugih poslova iz ove oblasti, utvrđene odgovarajućim federalnim zakonom.

Unutrašnja organizacija i način rada Uprave utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji iz 2014. godine, sa posljednjim izmjenama u maju 2021. godine. Za izvršavanje poslova i radnih zadataka formirane su sljedeće organizacione jedinice: Kabinet direktora, Sektor za planiranje, mjere zaštite i spašavanje i vatrogastvo, Centar za obuku struktura zaštite i spašavanja i tehničke poslove, Sektor za računovodstveno-finansijske poslove, javne nabavke i skladištenje, Sektor za pravne i opće poslove, Inspektorat, Sektor za organizaciju deminiranja i uništavanja eksplozivnih sredstava (UES), Operativni centar civilne zaštite i Jedinica za internu reviziju.

Direktor zastupa i predstavlja Upravu i za svoj rad odgovora Vladi FBiH. Upravom je rukovodio direktor Fahrudin Solak od imenovanja 14. 9. 2014. godine do 12. 5. 2020. godine, kada je preventivno privremeno suspendovan sa dužnosti direktora, do okončanja aktivnosti pokrenutih u vezi s procesom javnih nabavki². Trenutno je na funkciji direktora Enes Memić, šef Odsjeka, kojeg je Vlada FBiH 15. 12. 2020. godine ovlastila da organizuje sve poslove i potpisuje akte iz nadležnosti direktora dok traje preventivna suspenzija direktora Uprave. Prije njega, od 12. 5. 2020. godine do 15. 12. 2020. godine, ove poslove po ovlaštenju Vlade FBiH obavljao je Mustafa Kadribegović, pomoćnik direktora, koji je na lični zahtjev razriješen dužnosti.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji za obavljanje poslova i zadataka iz nadležnosti Uprave sistematizovana su radna mjesta za 254 izvršioca, a na 31. 12. 2020. godine bilo je zaposleno 208, od toga sedam rukovodećih državnih službenika, 24 ostala državna službenika, 177 namještenika, od kojih je 154 deminera. Budžetom FBiH za 2020. godinu planirano je 212 zaposlenika.

Federalni štab civilne zaštite (u daljem tekstu: Štab) osnovan je Uredbom o Federalnom štabu³ kao stručno-operativno tijelo FBiH ovlašteno za vršenje poslova koji su mu Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća⁴ (u daljem tekstu: Zakon o zaštiti i spašavanju) dati u nadležnost.

¹ „Sl. novine FBiH“, br. 58/02, 19/03, 38/05, 2/06, 08/06, 61/06 i 48/11

² „Sl. novine FBiH“, br. 30/20

³ „Sl. novine FBiH“, br. 54/03, 38/06, 74/07, 63/11 i 22/20

⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 39/03, 22/06 i 43/10

Vlada FBiH je 25. 3. 2020. godine izmijenila ovu Uredbu, kojom je utvrđeno da Štab, umjesto komandanta, načelnika i 19 članova, od sada, pored komandanta i načelnika, čini sedam članova. Isti dan Vlada FBiH je Rješenjem o postavljenju⁵ za komandanticu Štaba postavila Jelku Milićević, zamjenicu premijera Vlade FBiH i federalnu ministricu finansija, za načelnika Fahrudina Solaka, direktora Uprave, a za članove su postavljeni:

- Anis Ajdinović, direktor Federalne uprave za inspekcijske poslove;
- Ensad Korman, zamjenik direktora Federalne uprave policije;
- Davor Pehar, direktor Zavoda za javno zdravstvo;
- Tončo Bavrka, direktor Federalne direkcije robnih rezervi;
- Namik Hodžić, sekretar Crvenog krsta FBiH;
- Sanita Alagić, pomoćnica direktora Uprave;
- Mustafa Kadribegović, pomoćnik direktora Uprave.

Rješenje o izmjeni Rješenja o postavljenju komandanta, načelnika i članova Federalnog štaba civilne zaštite Vlada FBiH je donijela 14. 1. 2021. godine, kojim je umjesto Fahrudina Solaka, za načelnika postavljen Enes Memić, po ovlaštenju Vlade FBiH, šef Odsjeka u Upravi.

Štab vrši poslove iz svoje nadležnosti i za svoj rad odgovora Vladi FBiH. U skladu s Uredbom o Federalnom štabu u vršenju poslova iz svoje nadležnosti, Štab funkcioniše stalno onda kada Vlada FBiH proglasi nastanak prirodne i druge nesreće u FBiH, a u periodu kada ne postoje prirodne i druge nesreće funkciju ostvaruje povremeno, po potrebi, i to onda kada razmatra stanje priprema, organizovanosti, opremljenosti i osposobljenosti za zaštitu i spašavanje svih nosilaca i predlaže mjere za dogradnju sistema zaštite i spašavanja i kada djeluje preventivno, s ciljem sprečavanja nastajanja prirodne i druge nesreće, i učestvuje u vježbama i drugim vidovima obučavanja i osposobljavanja.

Na prijedlog Štaba, Vlada FBiH je donijela Odluku o proglašenju stanja nesreće uzrokovano pojavom koronavirusa (COVID-19) na području FBiH⁶ i Odluku o proglašenju prestanka stanja nesreće uzrokovano pojavom koronavirusa (COVID-19) na području FBiH⁷, koje je trajalo u periodu od 16. 3. do 31. 5. 2020. godine.

Sjednice Štaba, na zahtjev načelnika, obavezno saziva i njima predsjedava komandantica Štaba.

Sjedište Uprave je u Sarajevu, u Ulici Vitomira Lukića broj 10.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Uprave za 2020. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Predmet revizije nisu postupci nabavki za koje su nadležne institucije izuzele dokumentaciju (više o tome u tački 9. Izvještaja – Javne nabavke).

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, u periodu od decembra 2020. do jula 2021. godine.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 22/20

⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 21/20

⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 34/20

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljem tekstu: Ured) izvršio je finansijsku reviziju Uprave za 2019. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao pozitivno mišljenje o finansijskim izvještajima i mišljenje sa rezervom o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju su date preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka. Uprava je postupila u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestila je o preduzetim radnjama u cilju prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju. Revizijom je konstatovano da nisu preduzete odgovarajuće mjere, u skladu s planiranim aktivnostima.

Uvidom u preduzete aktivnosti i analizom realizacije datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke

- 1) Trogodišnji plan Uprave donesen je u skladu s Uredbom o procesu trogodišnjeg i godišnjeg planiranja i godišnjeg izvještavanja u federalnim ministarstvima i institucijama.
- 2) Finansijski izvještaji sačinjeni su u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH u dijelu iskazivanja planiranih pozicija i prihoda.
- 3) Pravo svakog zaposlenika po osnovu posebnog staža rješavano je pojedinačno, na osnovu zahtjeva i relevantne dokumentacije.
- 4) Rješenja o prestanku radnog odnosa donošena su u skladu sa Zakonom o državnoj službi u FBiH, a nije bilo rješenja o internom premještanju državnih službenika.
- 5) Realizacija sredstava za potrebe Federalnog štaba civilne zaštite vršena je u skladu s Pravilnikom o načinu rada i funkcionisanja štabova i povjerenika civilne zaštite.
- 6) Evidentiranje stalnih sredstava u pripremi i upotrebi i obračun amortizacije vršen je u skladu s Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i Trezor.

Djelimično realizovane preporuke

- 1) Sa određenim kantonalnim upravama civilne zaštite potpisani su sporazumi i zaključeni ugovori o zakupu kako bi se zaposlenicima pojedinih Odsjeka za deminiranje i Odsjeka za UES, koji su raspoređeni na rad izvan Sarajeva, obezbijedili uslovi za smještaj.

Nerealizovane preporuke

- 1) Uspostaviti sistem finansijskog upravljanja i kontrole u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i drugim propisima, s ciljem jačanja internih kontrola.
- 2) Uz Izjavu o fiskalnoj odgovornosti sačiniti i dostaviti predviđene priloge, u skladu s Pravilnikom o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.
- 3) Uspostaviti internu reviziju u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.
- 4) Preduzeti aktivnosti prema Vladi FBiH s ciljem donošenja Programa razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u Federaciji BiH od 2018. do 2025. godine.
- 5) Organizovati i osposobiti federalne specijalizirane jedinice civilne zaštite za brzu i efikasnu akciju spašavanja ljudi i materijalnih dobara, u skladu s Uredbom o organizovanju specijaliziranih jedinica civilne zaštite.
- 6) Uspostaviti jedinstvenu elektronsku bazu podataka obveznika civilne zaštite, u skladu s Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije obveznika civilne zaštite.
- 7) Sredstva u Budžetu FBiH za Upravu i Federalni štab planirati u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, za budžetskog korisnika kojem je odobren Identifikacioni broj.
- 8) Uskladiti Pravilnik o plaćama i naknadama državnih službenika i namještenika u Federalnoj upravi civilne zaštite sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije Bosne i Hercegovine i Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u dijelu utvrđivanja prava na dodatak na plaću za posebne uslove rada za poslove deminiranja i uništavanja eksplozivnih sredstava i za administrativne, tehničke i druge poslove koji se obavljaju u Upravi, i u skladu s tim vršiti obračun i isplatu plaća i naknada.

- 9) Uspostaviti kontrolu knjigovodstvenih isprava u potpunosti u skladu s članom 17. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.
- 10) Naloge za službeni put izdavati i odobravati u skladu s Uredbom o naknadama troškova za službena putovanja, te u skladu s Uredbom vršiti obračun i isplatu troškova nastalih po ovom osnovu.
- 11) Obračun i isplatu naknada za rad vršiti u skladu s Uredbom o načinu osnivanja i utvrđivanju visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovodilaca federalnih organa državne službe.
- 12) Obračun i isplatu poreza i doprinosa na naknade za rad zaposlenika u komisijama vršiti u skladu sa zakonskim i ostalim važećim propisima.
- 13) Godišnji popis vršiti u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i internim aktima.
- 14) Plan javnih nabavki sačinjavati na osnovu realnih potreba, postupke javnih nabavki započinjati kada su obezbijeđeni svi potrebni preduslovi za realizaciju, a u slučaju istovrsnih i srodnih nabavki odabir postupka vršiti u skladu s članom 15. Zakona o javnim nabavkama.
- 15) Tendersku dokumentaciju sačinjavati na način da omogućuje jednak i nediskriminirajući pristup svim potencijalnim ponuđačima, u skladu s članom 54. Zakona o javnim nabavkama.
- 16) Radi efikasnog i ekonomičnog raspolaganja budžetskim sredstvima obračunati penale u skladu sa zaključenim ugovorima.

Preporuke za koje nije izvršena ocjena postupanja

- 1) Za preporuku da se preduzmu aktivnosti kako bi Vlada FBiH blagovremeno imenovala Federalnu komisiju za procjenu štete, koja će rješavati zahtjeve za korištenje sredstava ostvarenih po osnovu posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća, u skladu s Odlukom o postupku i kriterijima za dodjelu jednokratne novčane pomoći općinama i kantonima za otklanjanje šteta nastalih od prirodnih i drugih nesreća, nije izvršena ocjena postupanja jer imenovanoj Komisiji nije istekao mandat.

Nakon izvršene revizije za 2020. godinu data je ukupno 21 preporuka, od čega je pet novih i 16 preporuka koje su već date u Izveštaju o finansijskoj reviziji za 2019. godinu (16 nerealizovanih).

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Uprava u obavljanju poslova iz djelokruga i nadležnosti upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcionišu adekvatno i efikasno, u skladu s važećom regulativom.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH⁸, Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH⁹ i Standardi interne kontrole u javnom sektoru u FBiH¹⁰ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na osnovu COSO modela¹¹.

Direktor je odgovoran za uspostavljanje funkcionalnog sistema interne kontrole, u skladu s propisima koji to regulišu, kao i za uspostavljanje, razvoj i implementaciju odgovarajućeg, efikasnog, efektivnog i ekonomičnog finansijskog upravljanja i kontrola u instituciji.

⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 6/17

¹⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 75/16

¹¹ COSO model je općeprihvaćeni međunarodni model za uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola koji čini pet međusobno povezanih komponenti: kontrolno okruženje, procjena rizika, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije, praćenje i procjena. Ovaj model definiše internu kontrolu kao postupke koje poduzima rukovodstvo zajedno sa zaposlenicima institucije koja je osmišljena da osigura razumno uvjerenje da se postizanje ciljeva poslovanja odvija putem efikasnih i efektivnih procesa, da je osigurana pouzdanost finansijskog izvještavanja, kao i usklađenost sa važećom regulativom.

Odgovoran je i da ciljeve korisnika javnih sredstava ostvaruje upravljanjem tim sredstvima na zakonit, ekonomičan, efikasan i efektivan način. Također, odgovoran je za izradu internih akata (koji se zasnivaju na svih pet komponenti sistema internih kontrola, podzakonskim aktima, standardima interne kontrole i dobrim praksama interne kontrole) i za implementaciju sistema finansijskog upravljanja i kontrole u svim organizacionim jedinicama institucije, poštujući principe zakonitosti, finansijskog upravljanja i transparentnosti, u skladu sa standardima interne kontrole.

S tim u vezi, donesen je značajan broj internih akata iz nadležnosti, kojima je uređeno poslovanje i postupanje zaposlenika u obavljanju poslova na koje su raspoređeni i koji su im dodijeljeni.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji utvrđena je organizaciona struktura, sistematizacija radnih mjesta, sa opisom svakog radnog mjesta i potrebnim uslovima za njihovo obavljanje, uključujući i obaveze i odgovornosti. Donesen je Kodeks ponašanja i svaki je zaposlenik upoznat sa obavezom poštovanja Etičkog kodeksa za državne službenike u FBiH¹², što se u skladu s članom 22. dokazuje potpisivanjem izjave o upoznavanju sa sadržajem Kodeksa, koja je dio personalnog dosijea zaposlenih u organu državne službe.

Upravljanje rizicima je cjelokupan proces utvrđivanja, procjenjivanja i praćenja rizika, uzimajući u obzir ciljeve korisnika javnih sredstava, te poduzimanja potrebnih radnji, posebno primjenom sistema finansijskog upravljanja i kontrole, a u svrhu smanjenja rizika. Imenovan je koordinator za finansijsko upravljanje i kontrolu. Međutim, Uprava nije vršila procjenu rizika za značajne ciljeve i procese, niti su uspostavljene odgovarajuće kontrole i mjere koje mogu umanjiti utvrđene rizike (nije donesena strategija upravljanja rizicima, niti registar rizika, nije urađena mapa ključnih poslovnih procesa, niti su zadužene osobe koje će biti odgovorne za prikupljanje podataka o rizicima i izvještavanje o rizicima). Također, ne vrši se samoprocjena sistema internih kontrola, koja osigurava uočavanje nedostataka sistema internih kontrola.

Godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2020. godinu sačinjen je i 2. 3. 2021. godine dostavljen Federalnom ministarstvu finansija, u skladu s članom 10. Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH. U mjerama koje su planirane za dalji razvoj finansijskog upravljanja i kontrole po COSO komponentama, navedena je izrada registra rizika, izrada procjene za utvrđene rizike i njihov utjecaj, uspostaviti kontrolne aktivnosti srazmjerno rizicima, poduzeti aktivnosti na popuni Jedinice interne revizije i dr.

Imajući u vidu sve navedeno, utvrdili smo da Uprava nije uspostavila sistem internih kontrola prema COSO modelu, kako to nalažu odredbe članova od 4. do 13. Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i članovi od 3. do 6. Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.

Izjava o fiskalnoj odgovornosti Uprave sačinjena je i dostavljena Federalnom ministarstvu finansija. Izjavu je ovjerio samo šef Odsjeka, po ovlaštenju Vlade FBiH, ali je nije sačinio direktor i pomoćnik direktora, po ovlaštenju Vlade FBiH za vrijeme vršenja dužnosti, što nije u skladu sa postupkom sastavljanja Izjave utvrđenim Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH, niti je priloženo mišljenje internog revizora.

Sačinjena je i dostavljena Federalnom ministarstvu finansija i **Izjava o fiskalnoj odgovornosti Štaba**, koju je ovjerila komandantica Štaba.

Preporuke:

- **uspostaviti i implementirati sistem internih kontrola prema COSO modelu, u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH;**
- **Izjavu o fiskalnoj odgovornosti sačiniti i dostaviti u skladu s Pravilnikom o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.**

¹² „Sl. novine FBiH“, br. 63/20

Interna revizija

Jedinica za internu reviziju sistematizovana je u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH¹³ i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji. Predviđena su tri radna mjesta (rukovodilac i dva stručna savjetnika interna revizora), od kojih nijedno nije popunjeno. Uprava nije osigurala provođenje interne revizije kao nezavisnog, objektivnog uvjeravanja i konsultantske aktivnosti kreirane s ciljem da se doda vrijednost i unaprijedi poslovanje. Stoga ne možemo potvrditi da su preduzete aktivnosti na uspostavi i funkcionisanju adekvatne i efikasne funkcije interne revizije, u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH.

Preporuka:

- **uspostaviti internu reviziju u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH.**

5. POSLOVI IZ NADLEŽNOSTI SUBJEKTA REVIZIJE

Program razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u FBiH

Zakonom o zaštiti i spašavanju propisano je da Parlament FBiH donosi **Program razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u FBiH** (u daljem tekstu: Federalni program) za period od najmanje pet godina, dok Vlada FBiH donosi Plan zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća u FBiH (u daljem tekstu: Federalni plan), u kojem se razrađuju zadaci utvrđeni u Federalnom programu. Istovremeno je članom 26. Zakona propisano da Uprava izrađuje Federalni program razvoja, predlaže Federalni plan zaštite i spašavanja, vodi propisane evidencije i obavlja poslove zaštite i spašavanja i druge poslove u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Uprava je izradila Prijedlog programa razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u Federaciji BiH od 2018. do 2025. godine i dostavila ga Vladi FBiH 17. 5. 2018. godine. Vlada FBiH prihvatila ga je Zaključkom od 24. 5. 2018. godine i dostavila Parlamentu FBiH. Do okončanja revizije nije nam prezentirano da je Parlament FBiH usvojio Prijedlog programa.

Federalnim programom određuje se politika i strategija zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća. Definišu se konkretni programi, projekti i inicijative usaglašene s utvrđenom politikom i strateškim pravcima razvoja zaštite i spašavanja. Također, ovim programom osigurava se neprekidan proces razvoja cjelovitog i jedinstvenog sistema zaštite i spašavanja na području FBiH, koji sadrži zaključke iz Procjene ugroženosti FBiH. Usvajanje Programa i plana zaštite i spašavanja za FBiH veoma je bitno i iz razloga što, prema članovima 173. i 174. Zakona o zaštiti i spašavanju, kantoni donose svoje programe i planove, koji moraju biti usklađeni s Federalnim programom i Federalnim planom, a općine donose svoje, usklađene s kantonalnim.

Posljedica navedenog je da se u toku proglašenja stanja nesreće uzrokovano pojavom koronavirusa (COVID-19) na području FBiH koristio Plan zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća u FBiH, koji je Vlada FBiH usvojila 18. 6. 2008. godine.

Preporuka:

- **preduzeti aktivnosti prema Vladi FBiH s ciljem donošenja Programa razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u Federaciji BiH.**

¹³ „Sl. novine FBiH“, br. 47/08 i 101/16

Organizovanje službi zaštite i spašavanja FBiH

U skladu s članom 123. Zakona o zaštiti i spašavanju, na prijedlog Uprave, Vlada FBiH donijela je Uredbu o organizovanju službi zaštite i spašavanja FBiH¹⁴. Uredbom su određena pravna lica i udruženja građana koja će organizovati službe za zaštitu i spašavanje i koja će djelovati na teritoriju FBiH. Predviđene su sljedeće službe zaštite i spašavanja:

- **Služba za radiološku, hemijsku i biološku zaštitu** u Zavodu za javno zdravstvo FBiH;
- **Služba za medicinsku pomoć** u Javnoj zdravstvenoj ustanovi Univerzitetski klinički centar Tuzla, Sveučilišnoj kliničkoj bolnici Mostar i Javnoj ustanovi Kantonalna bolnica „Dr. Safet Mujić“ Mostar, kao zajedničkoj službi, u Zavodu za hitnu medicinsku pomoć Kantona Sarajevo do 12. 3. 2020. godine, a od 12. 3. 2020. godine u Kliničkom centru Univerziteta u Sarajevu;
- **Služba za kontrolu zemljišta** u Federalnom zavodu za agropedologiju;
- **Služba za seizmologiju i hidrometeorologiju** u Federalnom hidrometeorološkom zavodu Sarajevo;
- **Služba za spašavanje na vodi i pod vodom** u Sportsko-rekreativnom klubu „Neretva“ Konjic;
- **Služba za spašavanje sa visina** u Gorskoj službi spašavanja FBiH.

Članom 10. ove Uredbe utvrđeno je da će Uprava sa službama za zaštitu i spašavanje zaključiti ugovore o međusobnim pravima i obavezama i utvrditi konkretne zadatke službi u pitanjima zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara, kao i način djelovanja službi kada Štab donese naredbu o njihovom angažovanju na zadacima zaštite i spašavanja na području FBiH. Zaključivanje ovih ugovora vrši se onda kada Uprava utvrdi da su ispunjeni uslovi utvrđeni članom 6. Uredbe, a ukoliko uslovi nisu ispunjeni, pravno lice nema status službe zaštite i spašavanja. Ovim članom utvrđeno je da rukovodioci pravnih lica u kojima se formiraju predviđene službe zaštite i spašavanja, u saradnji s Upravom, trebaju formirati službu, odrediti rukovodioca i broj pripadnika službe (popuna se vrši zaposlenicima koji se nalaze na radu i koji su obučeni i osposobljeni za vršenje poslova iz nadležnosti), utvrditi opremu i druga sredstva potrebna za rad službe, organizovati i provesti obučavanje pripadnika službe, u roku od šest mjeseci od potpisivanja ugovora izraditi vlastite procedure rada za procese djelovanja u slučajevima angažovanja na zadacima zaštite i spašavanja iz nadležnosti službe. Prezentirani su ugovori o međusobnim pravima i obavezama, zaključeni u 2007. godini, sa aneksima zaključenim u 2011, 2012. i 2013. godini. Ugovori sa Gorskom službom spašavanja FBiH i Sportsko-rekreativnim klubom „Neretva“ Konjic zaključeni su u 2017. godini. Ugovor koji je zaključen sa Zavodom za hitnu medicinsku pomoć Kantona Sarajevo nije raskinut, a u njemu je navedeno da je zaključen na neodređeno vrijeme i da će se raskinuti ukoliko ugovorna strana ne izvršava utvrđene zadatke. **Uprava sa Kliničkim centrom Univerziteta u Sarajevu još uvijek nema potpisan ugovor o međusobnim pravima i obavezama, s obzirom na to da dostavljeni Nacrt ugovora od septembra 2020. godine nije potpisan jer ova ustanova nije ispunila potrebne preduslove, odnosno nema organizovanu Službu za medicinsku pomoć, što znači da nema status federalne službe za zaštitu i spašavanje za medicinsku pomoć.**

Ugovorom koji je zaključen sa Zavodom za hitnu medicinsku pomoć Kantona Sarajevo i drugim službama zaštite i spašavanja utvrđeno je da ove službe imaju pravo preuzeta sredstva i opremu koristiti za obavljanje svoje redovne djelatnosti u funkciji provođenja preventivnih mjera zaštite i spašavanja, ali su dužne za vrijeme korištenja sredstva i opremu održavati o svom trošku i obnoviti na kraju amortizacionog vijeka. U reversu od 18. 4. 2012. godine, kojim je ambulantno vozilo sa dodatnom opremom i druga oprema data ovom Zavodu na korištenje, navedeno je da se oprema po ovom reversu daje na privremeno korištenje od dvije godine, nakon koga je revers potrebno obnoviti. Također je navedeno da je korisnik dužan pravilno skladištiti sredstva i opremu, a u slučaju kvara i oštećenja sredstva dovesti u ispravno stanje.

¹⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 58/06, 40/10, 14/12, 66/12, 11/17 i 20/20

Revers nije obnovljen, a prilikom popisa na 31. 12. 2020. godine konstatovano je da kod Zavoda za hitnu medicinsku pomoć nedostaju dva agregata od 7,5 KW, a jedan auto je u kvaru. Prema izjavi odgovorne osobe, dva vozila koja je koristio ovaj Zavod vraćena su Upravi, od kojih je jedno neispravno, što znači da nije postupljeno u skladu sa zaključenim Ugovorom o međusobnim pravima i obavezama.

Komandantica Štaba je 17. 3. 2020. godine naredila federalnim službama zaštite i spašavanja za medicinsku pomoć (Javnoj zdravstvenoj ustanovi Univerzitetski klinički centar Tuzla, Kliničkom centru Univerziteta u Sarajevu, Sveučilišnoj kliničkoj bolnici Mostar i Javnoj ustanovi Kantonalna bolnica „Dr. Safet Mujić“ Mostar) da, s ciljem ublažavanja posljedica širenja zarazne bolesti koronavirusa (COVID-19), poduzmu mjere i aktivnosti aktivnog nadzora za rano otkrivanje, testiranje, izolaciju i zbrinjavanje eventualnih slučajeva zaraze i dostavljanje kompletnih podataka o broju izolovanih i eventualno oboljelih od zaraznih bolesti. U skladu s naredbama i zaključcima Štaba, izvršena je raspodjela dijela nabavljene i donirane medicinske opreme i medicinskih sredstava navedenim federalnim službama zaštite i spašavanja za medicinsku pomoć.

Uprava nije, u skladu s Uredbom o organizovanju službi zaštite i spašavanja FBiH, sa Kliničkim centrom Univerziteta u Sarajevu zaključila ugovor kojim bi se regulisala međusobna prava i obaveze, jer nisu ispunjeni utvrđeni preduslovi, što praktično znači da ova ustanova nema status federalne službe za zaštitu i spašavanje za medicinsku pomoć, iako joj je dodijeljena medicinska oprema i medicinski materijal. Također, Uprava nije pratila realizaciju zaključenih ugovora u dijelu održavanja i obnavljanja vlastite opreme, koja je data službama na korištenje.

Preporuka:

- ***u skladu s članom 6. i 10. Uredbe o organizovanju službi zaštite i spašavanja FBiH poduzeti aktivnosti na ispunjenju preduslova i zaključenju ugovora o međusobnim pravima i obavezama s Kliničkim centrom Univerziteta u Sarajevu i pratiti realizaciju zaključenih ugovora sa službama za zaštitu i spašavanje koji se odnose na imovinu Uprave datu na korištenje.***

Organizovanje federalnih specijaliziranih jedinica civilne zaštite

U skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju, na prijedlog Uprave, Vlada FBiH organizuje specijalizirane jedinice civilne zaštite za potrebe Federacije BiH, koje obavljaju složenije poslove zaštite i spašavanja na cijelom teritoriju FBiH kada nisu dovoljne specijalizirane jedinice i druge snage civilne zaštite kantona, i utvrđuje zadatke tih jedinica.

Vlada FBiH je 21. 9. 2018. godine donijela **Uredbu o organizovanju federalnih specijaliziranih jedinica civilne zaštite**¹⁵, kojom su utvrđeni zadaci, područje djelovanja, način popune ljudstvom i materijalno-tehničkim sredstvima, obučavanje i osposobljavanje, finansiranje i druga pitanja od značaja za organizaciju i funkcionisanje ovih jedinica o kojima se neposredno stara Uprava. **Ove jedinice namijenjene su za izvođenje složenijih spasilačkih intervencija koje zahtijevaju brzu i efikasnu akciju spašavanja života ljudi i materijalnih dobara, kada snage općina, gradova i kantona nisu dovoljne, kada prijete neposredna opasnost od nastanka ili je nastala prirodna ili druga nesreća i zadatke izvršavaju na cijeloj teritoriji FBiH.** Specijalizirane jedinice organizuju se za brze intervencije, i to jedinica za: spašavanje na vodi, spašavanje pod vodom, spašavanje iz ruševina, urbano traganje i spašavanje – ISAR tim, potrage i spašavanje u ljetnim i zimskim uslovima, uklanjanje i uništavanje eksplozivnih sredstava (UES – EOD tim), izvlačenje povrijeđenih ili poginulih iz minskih polja – operacija „Brzi odgovor“, ispumpavanje vode pumpama velikog kapaciteta, prečišćavanje vode, spašavanje od radioloških, hemijskih i bioloških opasnosti (RHB zaštita), gašenje požara otvorenog prostora i spašavanje i podršku iz zraka.

¹⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 77/18, 33/21

Radna grupa koju je imenovao direktor sačinila je Okvirne lične i materijalne formacije prema članu 6. Uredbe, kojim je utvrđeno da se sastav specijaliziranih jedinica utvrđuje ličnim i materijalnim formacijama. Popuna specijaliziranih jedinica vrši se prvenstveno ljudstvom iz Uprave, koje je osposobljeno za te poslove. Lične formacije jedinica trebaju sadržavati ukupan broj ljudstva potreban za jedinicu, vrstu stručne spreme i druge uslove koje pripadnici jedinica moraju ispunjavati, a materijalne formacije tih jedinica sadrže vrstu i količinu materijalno-tehničkih sredstava i opreme koja je potrebna za izvršavanje zadataka iz nadležnosti tih jedinica. Uvidom u lične formacije jedinica konstatovali smo da je predviđen ukupan broj pripadnika, sa nazivom radnog mjesta, ali bez imena pripadnika jedinice u slučaju kada radno mjesto nije popunjeno. Prema članu 7. ove Uredbe, popuna specijaliziranih jedinica vrši se prema njihovim ličnim formacijama, i to: specijalnostima i stručnoj spreml i drugim uslovima koji su određeni ličnom formacijom i posebnoj radnoj sposobnosti, ako je to predviđeno posebnim propisima za određenu vrstu jedinice. Konstatovali smo da je u nekim slučajevima zaposlenicima koji su predviđeni u specijalizirane jedinice civilne zaštite potrebna obuka npr. u plivanju, upravljanjem skiperom, što znači da pojedini pripadnici nisu osposobljeni za ove poslove, a u materijalnim formacijama nedostaje dio opreme i sredstava predviđen za izvršavanje zadataka ovih jedinica. Dinamika i realizacija zadataka utvrđenih Uredbom za formiranje, opremanje i obučavanje specijaliziranih jedinica vršit će se u skladu s dinamikom utvrđenom Programom razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u FBiH i prema prioritetima iz Procjene ugroženosti FBiH od prirodnih i drugih nesreća. Podatak da predloženi Program razvoja zaštite i spašavanja nije usvojio Parlament FBiH i da nije ažurirana Procjena ugroženosti FBiH od prirodnih i drugih nesreća, koju je Vlada FBiH usvojila Odlukom od 13. 11. 2014. godine, utiče i na aktivnosti na organizovanju ovih jedinica u skladu s Uredbom o organizovanju specijaliziranih jedinica civilne zaštite.

Štab je 17. 3. 2020. godine naredio direktoru Uprave aktiviranje federalnih specijaliziranih jedinica civilne zaštite radi provođenja mjera i aktivnosti na sprečavanju suzbijanja širenja zarazne bolesti koronavirusa i stavljanje na raspolaganje Štabu zaliha zaštitne opreme i materijalno-tehnička sredstva za potrebe provođenja mjera i aktivnosti na zaštiti ljudi od zarazne bolesti. Naredba ne sadrži naziv jedinice koja se angažuje, područje na kojem će djelovati, vrijeme angažovanja i obaveze Uprave u vezi realizacije naredbe Štaba, u skladu s članom 13. tačka 4. Uredbe o organizovanju federalnih specijaliziranih jedinica civilne zaštite.

Ne možemo potvrditi da je Uprava u 2020. godini preduzela sve potrebne aktivnosti na osposobljavanju federalnih specijaliziranih jedinica civilne zaštite za brzu i efikasnu akciju spašavanja ljudi i materijalnih dobara, u skladu s članom 132. Zakona o zaštiti i spašavanju i Uredbom o organizovanju specijaliziranih jedinica civilne zaštite.

Preporuka:

- ***osposobiti federalne specijalizirane jedinice civilne zaštite za brzu i efikasnu akciju spašavanja ljudi i materijalnih dobara, u skladu s Uredbom o organizovanju specijaliziranih jedinica civilne zaštite.***

Uspostava i vođenje Baze podataka obveznika civilne zaštite

U skladu s članom 148. Zakona o zaštiti i spašavanju, o građanima koji podliježu obavezi civilne zaštite vodi se evidencija, a direktor Uprave utvrđuje sadržaj i način vođenja evidencije, kriterije za osobe koje se vode u evidenciji i kriterije za raspoređivanje obveznika civilne zaštite u strukture (službe zaštite i spašavanja, opće i specijalizirane jedinice civilne zaštite, štab civilne zaštite i povjerenike civilne zaštite). Direktor je u 2019. godini donio **Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencije obveznika civilne zaštite**¹⁶, kojim je utvrđen način vođenja evidencija i uspostavljanje jedinstvene elektronske baze podataka pripadnika civilne zaštite FBiH.

¹⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 1/19

U skladu s Pravilnikom, u Bazu podataka koju uspostavlja i vodi Uprava objedinjuju se podaci o pripadnicima civilne zaštite koju vode organi civilne zaštite općine, grada, kantona i Federacije. Također, Uprava osigurava tehničko i sigurnosno održavanje i administriranje sistema, te koordinira popunu i ažuriranje podataka sa ostalim organima civilne zaštite. Shodno članu 27. ovog Pravilnika, Uprava je bila dužna u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu provesti postupak javne nabavke za izradu jedinstvene elektronske baze podataka, izvršiti obuku službenika sistema najkasnije u roku od tri mjeseca od dana kada Baza podataka bude stavljena u funkciju, a nadležni organi civilne zaštite podatke o pripadnicima civilne zaštite općine, grada, kantona i FBiH unijeti u Bazu podataka najkasnije u roku od šest mjeseci od dana provedene obuke. Nakon donošenja, provedene su pripremne aktivnosti za implementaciju Pravilnika u smislu izrade potrebne tenderske dokumentacije. Međutim, predmetna javna nabavka nije realizovana u prethodnoj godini, procedura je pokrenuta krajem 2020. godine, ali je postupak poništen jer nije bilo prihvatljivih ponuda.

Na osnovu prezentirane dokumentacije ne možemo potvrditi da su blagovremeno preduzete aktivnosti na uspostavljanju i vođenju Baze podataka obveznika civilne zaštite u FBiH, za koju je nadležna Uprava u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća i Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije obveznika civilne zaštite.

Preporuka:

- ***uspostaviti jedinstvenu elektronsku bazu podataka obveznika civilne zaštite, u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća i Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije obveznika civilne zaštite.***

Inspektorat

Uprava je nadležna za inspekcijski nadzor u provođenju Zakona o zaštiti i spašavanju i Zakona o zaštiti od požara i propisa donesenih na osnovu ovih zakona, na osnovu čega je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji sistematizovana osnovna organizacijska jedinica: Inspektorat, sa predviđena četiri radna mjesta (glavni inspektor, inspektor za planske poslove, mjere zaštite i spašavanja i strukturu civilne zaštite, inspektor za zaštitu od požara i inspektor za vatrogastvo). U revidiranoj godini bila su popunjena dva radna mjesta: radno mjesto inspektora za planske poslove, mjere zaštite i spašavanja i strukturu civilne zaštite, koji vrši neposredan inspekcijski nadzor u kantonima, općinama i federalnim organima uprave u pogledu primjene Zakona o zaštiti i spašavanju i podzakonskih propisa donesenih na osnovu ovog Zakona i radno mjesto inspektora za zaštitu od požara, koji vrši neposredan inspekcijski nadzor u organima uprave i drugim organima FBiH i kantona i pravnim licima od značaja za FBiH u pogledu primjene Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu i podzakonskih propisa donesenih na osnovu ovog Zakona.

Uvidom u dokumentaciju konstatovali smo da Uprava nije poduzela adekvatne aktivnosti na popuni predviđenih radnih mjesta i obavljanju inspekcijskog nadzora iz svoje nadležnosti. Nije, u skladu s Planom rada Uprave za 2020. godinu, donesen Program inspekcijskog nadzora, niti su inspektori obavljali poslove neposrednog inspekcijskog nadzora iz svoje nadležnosti.

Preporuka:

- ***donijeti Program inspekcijskog nadzora i obavljati poslove neposrednog inspekcijskog nadzora u provođenju Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća i Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu i podzakonskih propisa donesenih na osnovu ovih zakona.***

6. PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE

Budžetom FBiH za 2020. godinu Upravi su odobrena sredstva u iznosu od 18.398.481 KM (8.860.381 KM sredstva budžeta, 9.490.100 KM iz namjenskih prihoda i 48.000 KM iz vlastitih prihoda). Njihova struktura je sljedeća: plaće, naknade troškova zaposlenih i doprinosi (6.967.182 KM), izdaci za nabavku stalnih sredstava (3.759.000 KM), izdaci za materijal, sitan inventar i usluge (3.454.831 KM), tekući transferi i drugi tekući rashodi (2.667.468 KM), kapitalni transferi (1.050.000 KM) i izdaci za finansijsku imovinu (500.000 KM).

Izmjenama i dopunama Budžeta FBiH za 2020. godinu sredstva su povećana za 19.598.087 KM, te je odobreno 37.996.568 KM (10.848.568 KM sredstva budžeta, 27.100.000 KM iz namjenskih prihoda i 48.000 KM iz vlastitih prihoda). Uvećanje se odnosi na nabavku materijala i sitnog inventara-zaštita i spašavanje od prirodnih i drugih nesreća (10.948.000 KM), nabavku opreme – zaštita i spašavanje od prirodnih i drugih nesreća (7.650.000 KM) i kapitalne transfere (1.500.000 KM), dok su sredstva za bruto plaće i naknade, doprinose i tekuće transfere umanjena za određeni iznos. Struktura odobrenih sredstava je sljedeća: izdaci za materijal, sitan inventar i usluge (16.083.396 KM), izdaci za nabavku stalnih sredstava (10.740.000 KM), plaće, naknade troškova zaposlenih i doprinosi (6.854.368 KM), kapitalni transferi (2.550.000 KM) i tekući transferi i drugi tekući rashodi (1.768.804 KM).

Sredstva za Štab su Budžetom FBiH i Izmjenama i dopunama Budžeta FBiH za 2020. godinu odobrena u istom iznosu: 60.000 KM.

Odlukom Vlade FBiH od 2. 4. 2020. godine Upravi je iz Tekuće rezerve Vlade FBiH odobreno 4.950.000 KM u svrhu nabavke sredstava i opreme u uslovima pogoršane epidemiološke situacije izazvane koronavirusom (COVID-19) na području FBiH. Također, Odlukom Vlade FBiH o preraspodjeli sredstava Budžeta FBiH za 2020. godinu od 3. 12. 2020. godine, Upravi je na ime izdataka za izvršenje sudskih presuda i rješenja o izvršenju – Vansudska nagodba – odobreno dodatnih 42.300 KM. Upravi su u 2020. godini odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 42.988.868 KM.

Vlada FBiH je na prijedlog Uprave, zbog pogoršane epidemiološke situacije izazvane pojavom koronavirusa (COVID-19) i osiguranja sredstava za finansiranje karantena, u skladu s članom 49. Zakona o budžetima u FBiH i 43. Zakona o izvršavanju Budžeta u FBiH za 2020. godinu, donijela Odluku o odobravanju rasporeda i korištenja namjenskih prihoda iznad iznosa planiranih za 2020. godinu sa posebnog transakcijskog računa za „Zaštitu i spašavanje od prirodnih i drugih nesreća“, otvorenog kao podračuna u okviru JRT-a, koja su kumulirana iz prethodnog perioda (V. broj 377/20 od 12. 3. 2020. godine i izmjena V. Broj 484/20 od 2. 4. 2020. godine). Sredstva su odobrena u iznosu od 9.814.300 KM.

Također, Vlada FBiH je, u skladu s Odlukom o proglašenju stanja nesreće uzrokovane pojavom koronavirusa (COVID 19) na području FBiH, donijela tri odluke kojima je Štabu dala prethodnu saglasnost za nabavku materijala i opreme u uslovima pogoršane epidemiološke situacije: Odluku V. broj 448/2020 od 20. 3. 2020. godine u iznosu od 2.096.415 KM, Odluku 460/2020 od 25. 3. 2020. godine u iznosu od 7.128.012 KM (uz priloženu specifikaciju materijala i opreme, količinu i okvirnu cijenu) i Odluku 487/2020 od 2. 4. 2020. godine u iznosu od 7.000.000 KM, za koju nije data specifikacija materijala i opreme koje treba nabaviti. Federalno ministarstvo finansija nije dalo mišljenje na ove odluke, uz napomenu da nije dato obrazloženje u skladu s odredbama člana 26. Poslovnika o radu Vlade FBiH. Na osnovu ovih odluka Federalni štab civilne zaštite donio je odluke o nabavci materijala i opreme u uslovima pogoršane epidemiološke situacije. Komandantica Štaba je donijela Odluku V. Broj 448/2020, načelnik Štaba Odluku 460/2020, a Odluku 487/2020, u ime komandantice, potpisao je načelnik Štaba. Članom 15. Uredbe o Federalnom štabu civilne zaštite utvrđeno je da je naredbodavac za finansijska sredstva komandant Federalnog štaba, a u slučaju njegove spriječenosti, načelnik Štaba. Odobrena sredstva po ovim odlukama uključena su u Izmjene i dopune Budžeta FBiH za 2020. godinu.

Uprava je donijela godišnji i trogodišnji plan rada. Vlada FBiH je 16. 1. 2020. godine dala saglasnost na plan rada Uprave za 2020. godinu. **Utvdili smo da Godišnji plan rada Uprave za 2020. godinu ne proizilazi iz Trogodišnjeg plana rada za 2020-2022. godinu, kao i da nije usklađen sa odobrenim Budžetom.**

Plan korištenja sredstava posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća u 2020. godini donio je direktor 24. 2. 2020. godine, a Izmjene i dopune Plana 5. 3. 2020. godine, na koje je pozitivno mišljenje dala komandantica Štaba. Plan korištenja sredstava posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća u 2020. godini, po ovlaštenju Vlade FBiH, donio je pomoćnik direktora 22. 9. 2020. godine, na koje je isti dan pozitivno mišljenje dala komandantica Štaba. Danom donošenja ovog Plana prestaje primjena prethodno donesenog Plana i njegovih izmjena.

Godišnji izvještaj o radu Uprave u 2020. godinu dostavljen je u januaru 2021. godine Generalnom sekretarijatu Vlade FBiH. Vlada FBiH ga je Zaključkom od 18. 2. 2021. godine usvojila. U Izvještaju je navedeno da ukupna površina tretirana metodama humanitarnog deminiranja svim deminerskim metodama predata lokalnim zajednicama iznosi 727.069 m² (od kojih je dio deminerskih zadataka započet u 2019. godini), a ukupna tretirana površina metodama manuelnog deminiranja, mehaničke pripreme zemljišta i pregiranjem (traženje eksploziva pomoću pasa) iznosi 893.151 m². Planom je bilo predviđeno deminiranje svim deminerskim metodama do cca 1.062.600 m².

Također, Vlada FBiH je Zaključkom od 22. 4. 2021. godine usvojila dostavljeni Izvještaj o radu Federalnog štaba civilne zaštite u 2020. godini.

U skladu s Odlukom o uslovima i načinu korištenja sredstava ostvarenih po osnovu posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća, koja se vode na posebnom računu u okviru JRT-a, Uprava je 25. 5. 2021. godine dostavila Vladi FBiH, Izvještaj o prikupljenim i utrošenim sredstvima od posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća na nivou FBiH za period 1. 1. – 31. 12. 2020. godine, sa prijedlogom zaključaka. Vlada FBiH je ovaj Izvještaj usvojila Zaključkom od 3. 6. 2021. godine.

U skladu s članom 5. Pravilnika o utvrđivanju i vođenju registra budžetskih korisnika u FBiH¹⁷, koji je na osnovu Zakona o budžetima u FBiH donijela federalna ministrica finansija 29. 5. 2019. godine, svaki budžetski korisnik mora imati identifikacioni broj (ID broj). Uprava i Federalni štab imaju jedan ID broj (4200332400006), a Budžetom FBiH za 2020. godinu posebno su odobrena sredstva za Upravu, a posebno za Štab, što nije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Pravilnikom o utvrđivanju i vođenju registra budžetskih korisnika u FBiH.

Preporuka:

- ***poduzeti aktivnosti prema Federalnom ministarstvu finansija kako bi se sredstva u Budžetu FBiH za Upravu i Štab planirala za jednog budžetskog korisnika u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.***

7. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Uprava je sačinila i u utvrđenom roku nadležnim organima i institucijama dostavila godišnje finansijske izvještaje za 2020. godinu. Uz godišnje računovodstvene izvještaje sačinjena je Analiza iskaza kojom je obrazloženo izvršenje budžeta u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

U skladu s članom 3. stav 7. Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH, finansijski izvještaji su sačinjeni za sve podračune otvorene u okviru Jedinstvenog računa Trezora (JRT) uz pismeno obrazloženje utroška sredstava sa podračuna (Sredstva za zaštitu i spašavanje, Prikupljanje naknada iz premije osiguranja imovine od požara, Prikupljanje prihoda ostvarenih od naknada za polaganje ispita za rukovoditelja akcije gašenja požara, Civilna zaštita – CARDS 2001, Projekt „Mreža volontera civilne zaštite“, Projekat „WACOM – Upravljanje izvanrednim situacijama u slivu rijeke Save“).

7.1 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

7.1.1 Prihodi i primici

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2020. godinu iskazani su prihodi u iznosu od 20.000.208 KM, koji se odnose na prihode od poreza (24.944 KM) i neporezne prihode (19.975.264 KM), od čega se 19.500 KM odnosi na vlastite prihode od pruženih usluga trećim licima po osnovu deminiranja, uništavanja i uklanjanja NUS-a, skladištenje eksploziva i dr.

¹⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 30/14

Prihodi na Podračunu u okviru JRT-a: „FMF – Sredstva zaštite i spašavanja“ iskazani su ukupnom iznosu od 19.974.079 KM, a utrošak namjenskih sredstava sa ovog podračuna planiran je u iznosu od 27.000.000 KM. Ovi prihodi se ostvaruju po osnovu člana 180. Zakona o zaštiti i spašavanju, kojim je utvrđeno da su pravne osobe i građani koji obavljaju samostalnu djelatnost i državna tijela svih nivoa vlasti u FBiH dužni plaćati posebnu naknadu za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća u visini od 0,5% od osnovice koju čine isplaćene neto plaće zaposlenika u radnom odnosu i svih osoba angažovanih po ugovoru o obavljanju privremenih i povremenih poslova i po ugovoru o djelu. Pravilnikom o načinu uplate javnih prihoda budžeta i vanbudžetskih fondova na teritoriji FBiH¹⁸ predviđena je uplata i raspodjela ovih namjenskih prihoda. U revidiranoj godini ukupno naplaćena namjenska sredstva po osnovu sredstva zaštite i spašavanja iznosila su 4.139.820 KM, neiskorištena sredstva iz prethodnih godina u iznosu od 23.442.712 KM, a ukupno raspoloživa sredstva na namjenskom podračunu iznosila su 27.582.532 KM (utrošeno 19.974.079 KM, a u narednu godinu preneseno 7.608.453 KM).

Prihodi od naknada za polaganje ispita za rukovodioce akcije gašenja požara iskazani su u iznosu od 5.656 KM, a utrošak namjenskih sredstava sa ovog podračuna planiran je u iznosu od 36.000 KM. Ovi prihodi se ostvaruju na osnovu člana 106. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu, te odredbama Uredbe o sadržaju, uslovima, načinu i programu polaganja ispita u oblasti vatrogastva¹⁹, kojom je utvrđena obaveza polaganja ispita za rukovodioca akcije gašenja požara. U revidiranoj godini ukupno naplaćena namjenska sredstva iznose 3.150 KM (7 kandidata uplatila su po 450 KM naknade), neiskorištena sredstva iz prethodnih godina su iznosila 4.660 KM, a ukupno raspoloživa sredstva na namjenskom podračunu 7.814 KM (utrošeno 5.856 KM, a u narednu godinu preneseno 1.958 KM).

Vlastiti prihodi ostvareni su u iznosu od 19.500 KM, a planirani u iznosu od 48.000 KM. Odnose se na naplaćene pružene usluge trećim licima po osnovu deminiranja, uništavanja i uklanjanja NUS-a, skladištenje eksploziva i dr. Pravilnik o vrsti vlastitih prihoda, načinu i rokovima raspodjele donesen je u februaru 2020. godine, nakon što je Vlada FBiH dala saglasnost, a fakturiše se na osnovu cjenovnika usluga koji se donosi za svaku godinu posebno.

7.1.2 Rashodi, izdaci i finansiranje

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2020. godinu iskazani su rashodi i izdaci u iznosu od 35.518.826 KM, što je za 291% više u odnosu na prethodnu godinu (12.212.209 KM).

Strukturu rashoda i izdataka čine: izdaci za materijal i usluge u iznosu od 13.247.969 KM (37,30%), izdaci za nabavku stalnih sredstava u iznosu od 12.448.173 KM (35,05%), plaće, naknade i doprinosi u iznosu od 6.839.260 KM (19,25%), tekući transferi u iznosu od 1.783.424 KM (5,02%) i kapitalni transferi u iznosu od 1.200.000 KM (3,38%).

7.1.2.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Bruto plaće i naknade plaća iskazane su u iznosu od 5.440.028 KM, a čine 15,31% ukupnih iskazanih rashoda i izdataka Uprave. U 2020. godini najviša neto plaća isplaćena je u iznosu od 2.659 KM, najniža u iznosu od 712 KM, a prosječna neto plaća iznosi 1.508 KM.

Obračun i isplata bruto plaća i naknada regulisani su Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH²⁰ (u daljem tekstu: Zakon o plaćama), Zakonom o zaštiti i spašavanju, te Pravilnikom o plaćama i naknadama državnih službenika i namještenika iz 2014. godine, sa izmjenama u 2015., 2018. i 2019. godini, kojeg je donio direktor uz prethodno dato pozitivno mišljenje Federalnog ministarstva finansija i Sindikalne organizacije državnih službenika i namještenika Uprave, na osnovu Zakona o plaćama.

Članom 23. Zakona o plaćama predviđen je dodatak na plaću po osnovu posebnih uslova rada, i to za deminere od 30% do 50% od osnovne plaće, a za ostale poslove koji se vrše pod posebnim uslovima određenim posebnim zakonom dodatak na plaću može se odrediti od 10% do 20%.

¹⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 33/16

¹⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 93/12 i 105/14

²⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 45/10, 111/12 i 20/17

Odredbama Zakona o zaštiti i spašavanju utvrđeno je da se zbog posebnih uslova rada, težine i prirode poslova i odgovornosti za njihovo obavljanje u budžetu FBiH, visina sredstava za plaće rukovodilaca, službenika i namještenika Uprave određuje kao federalnim organima uprave, uvećana do 20%. Vrsta poslova i broj izvršilaca koji ostvaruju ovo pravo utvrđuje se Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Uprave. Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti i spašavanju (dopuna člana 192) predviđeno je da se za pripadnike timova za deminiranje koji se angažuju na poslovima deminiranja i uklanjanja eksplozivnih sredstava, pored prava utvrđenih Zakonom o deminiranju u BiH²¹, osigurava i poseban dodatak u visini od najmanje 50% do 120% od osnovne plaće zbog posebnih uslova rada, specifičnosti u obavljanju poslova i opasnosti po život pri obavljanju poslova deminiranja. Članom 192. Zakona propisano je da taj dodatak pripada samo onda kada pripadnici timova neposredno na terenu obavljaju poslove deminiranja. Pravilnikom o plaćama i naknadama, predviđeno je da svi zaposlenici imaju dodatak na plaću zbog posebnih uslova rada, težine i prirode poslova i odgovornosti za njihovo izvršavanje u rasponu od 15 do 50%. Za stručne, administrativne, tehničke i druge poslove dodatak na plaću iznosi od 15% do 20%, a za poslove deminiranja i UES dodatak iznosi od 30% do 50%. **Uprava nije izvršila izmjenu Pravilnika o plaćama i naknadama u skladu sa izmjenama Zakona o zaštiti i spašavanju.**

Testiranjem obračuna i isplate bruto plaća i naknada za mjesec maj, avgust i decembar 2020. godine, utvrdili smo da se deminirima isplaćuje puna plaća sa posebnim dodatkom na posebne uslove rada i za dane koji su u evidencijama o prisustvu na poslu evidentirani kao neoperativni dani, odnosno kada deminirani nisu na poslu, ne obavljaju poslove deminiranja niti su, u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, na utvrđenom mjestu rada. Također, utvrđeno je da se isplaćuje puna plaća i poseban dodatak na posebne uslove rada i zaposlenicima koji obavljaju stručne, administrativne, tehničke i druge poslove u situaciji kada su ti zaposlenici cijeli mjesec bili na bolovanju.

Kao primjer navodimo obračun plaće i naknada plaće za avgust za zaposlenika kojem je utvrđen koeficijent za obračun plaće 2,7 i odobren poseban dodatak na plaću u visini od 45%, a koji je cijeli mjesec bio na bolovanju. Isplaćena mu je neto plaća u iznosu od 1.372 KM. Budući da u avgustu nije radio niti jedan dan, zaposleniku je trebalo obračunati i isplatiti iznos od 992 KM, odnosno za 380 KM manje u odnosu na obračunatu i isplaćenu neto plaću.

Također, konstatovali smo da je obračunat i isplaćivan posebni dodatak na plaću u visini od 20% direktoru Uprave i nakon što je Vlada FBiH 12. 5. 2020. godine donijela rješenje o njegovoj privremenoj suspenziji. U periodu od 12. 5. do 31. 12. 2020. godine direktoru Uprave obračunate su i isplaćene mjesečne neto plaće sa posebnim dodatkom za posebne uslove rada u iznosu od 2.605 KM, od čega 388 KM po osnovu posebnog dodatka na plaću, iako zbog mjere privremene suspenzije u ovom periodu nije vršio dužnost (neto plaća bez posebnog dodatka iznosi 2.217 KM).

Pravilnik o plaćama i naknadama nije usklađen sa Zakonom o plaćama i Zakonom o zaštiti i spašavanju u dijelu obračuna i isplate posebnog dodatka na plaću za posebne uslove rada za pripadnike deminerskih timova koji nisu neposredno uključeni u poslove deminiranja, kada pripadnici tih timova na terenu ne obavljaju poslove deminiranja, s obzirom na specifičnosti i opasnosti po život pri deminiranju. Također, ne možemo potvrditi osnovanost obračuna i isplate dodatka na plaću zbog posebnih uslova rada za zaposlenike koji vrše stručne, administrativne, tehničke i druge poslove s obzirom na to da svi ne rade pod posebnim uslovima rada vezanim za poslove opasne po život u odnosu na druge organe uprave.

Obračun i isplata bruto plaća i naknada plaća nisu izvršeni u skladu s članom 23. Zakona o plaćama i članom 192. Zakona o zaštiti i spašavanju u dijelu koji se odnosi na utvrđivanje prava, obračun i isplatu posebnog dodatka na plaću po osnovu posebnih uslova rada, što za posljedicu ima da se iskazani troškovi bruto plaća i naknada plaća u iznosu od 5.440.028 KM mogu značajno razlikovati od onih koji bi se utvrdili dosljednom primjenom zakonskih propisa. Ne možemo kvantificirati efekte ovog odstupanja na finansijske izvještaje.

²¹ „Sl. glasnik BiH“, br. 5/02

Preporuka:

- uskladiti Pravilnik o plaćama i naknadama državnih službenika i namještenika u Federalnoj upravi civilne zaštite sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije Bosne i Hercegovine i Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u dijelu utvrđivanja prava na dodatak na plaću za posebne uslove rada.

Ocjenjivanje državnih službenika i namještenika za 2020. godinu, kao i donošenje rješenja o ocjeni rada, izvršeno je blagovremeno i u skladu sa Zakonom o državnoj službi FBiH²², Zakonom o namještenicima u organima državne službe FBiH²³ i Pravilnikom o ocjenjivanju rada državnih službenika u organima državnih službe u FBiH²⁴.

Naknade troškova zaposlenih iznose 619.663 KM, a odnose se na: naknade za ishranu u toku rada (324.880 KM), regres za godišnji odmor (98.635 KM), naknade za prevoz na posao i sa posla (81.964 KM), pomoć u slučaju smrti (37.764 KM), naknadu za odvojeni život od porodice (36.439 KM), pomoć u slučaju bolesti (22.840 KM) i otpremnine zbog odlaska u penziju (17.141 KM). U uzetom uzorku nisu konstatovane nepravilnosti.

7.1.2.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu od 13.247.969 KM, što je za 11.377.175 KM ili 708% više u odnosu na prethodnu godinu.

Struktura ovih izdataka iskazana je u sljedećoj tabeli:

R.br.	Opis	Budžet FBiH za 2020. godinu	Podračun - sredstva za zaštitu i spašavanje	Podračun – naknada za polaganje ispita za rukovodioce akcije gašenja požara	Ukupno iskazana sredstva
1	2	3	4	5	6
1.	Nabavka materijala i sitnog inventara	2.072.297	9.745.640	-	11.817.937
2.	Izdaci za usluge prevoza i goriva	327.448	34.400	-	361.848
3.	Ugovorene i druge posebne usluge	175.296	75.897	3.856	255.049
4.	Izdaci za tekuće održavanje	144.452	104.142	-	248.594
5.	Izdaci osiguranja, bankovnih usluga i usluga platnog prometa	229.531	60	-	229.591
6.	Putni troškovi	133.766	-	-	133.766
7.	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	92.386	-	-	92.386
8.	Izdaci za energiju	66.998	-	-	66.998
9.	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	33.205	6.795	1.800	41.800
	Ukupno:	3.275.379	9.966.934	5.656	13.247.969

Putni troškovi iskazani su u ukupnom iznosu od 133.766 KM. U strukturi ovih troškova najznačajnija stavka su troškovi dnevnica za službeni put u zemlji (93.584 KM). **Uvidom u izdate putne naloge i izvještaje sa obavljenog službenog puta konstatovali smo da nije moguće potvrditi da li se radi o službenom putu u skladu s Uredbom o naknadama troškova za službena putovanja²⁵ (u daljem tekstu: Uredba) i Pravilnikom o naknadama troškova za službena putovanja državnih službenika i namještenika Uprave.**

²² „Sl. novine FBiH“ br. 29/03, 23/04, 39/04, 54/04, 67/05, 8/06, 4/12, 99/15 i 9/17

²³ „Sl. novine FBiH“ br. 49/05

²⁴ „Sl. novine FBiH“ br. 30/20

²⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 44/16 i 50/16

Ovim aktima definisano je da se službenim putovanjem na području BiH smatra ono prema kojem je zaposlenik upućen u mjesto udaljeno najmanje 30 km od mjesta rada. U rješenjima o rasporedu i postavljanju na radna mjesta nije vidljivo tačno mjesto (adresa) rada, te nismo bili u mogućnosti potvrditi odakle se zaposlenici upućuju na službeni put. Shodno tome, ne možemo potvrditi da su putni nalozi izdati, kao ni da su troškovi nastali po njihovom osnovu obračunati i isplaćeni u potpunosti u skladu s Uredbom i Pravilnikom o naknadama troškova za službena putovanja državnih službenika i namještenika Uprave.

Nabavka materijala i sitnog inventara iskazana u ukupnom iznosu od 11.817.937 KM najvećim se dijelom odnosi na nabavku opreme i materijala zbog pogoršane epidemiološke situacije izazvane pojavom pandemije COVID-19. Najznačajnije nabavke su: medicinski materijal (11.297.029 KM), poseban materijal za potrebe civilne zaštite (245.235 KM), sitan inventar (111.585 KM), te posteljna oprema (81.075 KM). Ugovorima o nabavci pretežno je predviđeno avansno plaćanje, te sukcesivna isporuka robe. Provedenom revizijom utvrdili smo da odredbe ugovora nisu dosljedno ispoštovane u dijelu ugovorenih količina i rokova isporuke. Uvidom u dokumentaciju, konstatovali smo da se podaci o izvršenoj isporuci robe razlikuju u evidencijama dobavljača i Uprave u dijelu količine i datuma isporuke. Utvrdili smo da je roba isporučena i usluga izvršena prije datuma zaključivanja ugovora, kod isporuke trakastih zavjesa, robe za reprezentaciju i dr. Detaljnije obrazloženje dato je u dijelu 9. Izvještaja – Javne nabavke.

Izdaci za usluge prevoza i goriva ukupno iznose 361.848 KM, a čine ih: izdaci za dizel (278.938 KM), izdaci za benzin (28.395 KM), izdaci za motorno ulje (5.509 KM), izdaci za prevoz – ski karte (34.400 KM), te izdaci za registraciju motornih vozila (14.606 KM). Uvidom u dokumentaciju, konstatovali smo kako nisu u potpunosti ispoštovane odredbe ugovora o nabavci dizela i benzina koji su zaključeni sa dobavljačem u dijelu rabata. Ugovorom o kupoprodaji dizel goriva predviđen je fiksni rabat od 0,05 KM/l, ali rabat nije uvijek obračunat na sve stavke na računu ili je dobavljač naknadno odobravao Upravu za ugovoreni iznos rabata putem knjižnog odobrenja. Ugovorom o kupoprodaji benzina definisan je fiksni iznos rabata od 0,14 KM/l, te da će rabat ostati nepromijenjen za vrijeme važenja ugovora, ali rabat nije iskazan na svim računima dobavljača. Za primjer navodimo nabavku 3.080 litara benzina, gdje je rabat trebao da iznosi 431 KM i račun za nabavku 3.000 litara benzina gdje je ugovoreni rabat trebao iznositi 420 KM, ali u oba slučaja rabat nije obračunat i iskazan na fakturi dobavljača. Okvirnim sporazumom koji je zaključen na period od 1. 1. 2019. do 31. 12. 2022. godine, predviđena je nabavka benzina do iznosa od 33.322 KM. Ugovor o kupoprodaji benzina u vrijednosti od 24.991 KM zaključen je na period od 1. 1. 2020. do 31. 12. 2022. godine, odnosno do okončanja okvirnog sporazuma, a u 2020. godina izdaci za benzin iznosili su 28.395 KM, što znači više od ugovorene količine za tri godine. Nisu nam prezentirani normativi za potrošnju goriva za žirokoptere, za čije potrebe je nabavljen benzin.

Uvidom u putne naloge za korištenje službenih putnih vozila konstatovali smo da nisu uredno, tačno i u potpunosti popunjavani. Evidencije nisu potpune jer nedostaju podaci o pređenim kilometrima, broju putnika u vozilu, te brojevi faktura dobavljača za nabavljeno gorivo, ne odgovaraju dani upućivanja na službeni put sa evidencijom o korištenju službenih vozila i datumom fakture za gorivo.

Zaposlenicima Odsjeka za deminiranje direktor Uprave odobrio je upotrebu službenih vozila isključivo za potrebe posla u radno vrijeme, a po završetku radnog vremena zaposlenici su dužni parkirati vozilo u „krugu kantonalne uprave civilne zaštite“ u slučajevima gdje postoji prostor kantonalne uprave civilne zaštite koji koristi Uprava, a u većini slučajeva su ovlaštene da vozilo parkiraju ispred stambenog objekta zaposlenika koji je ovlašten za korištenje vozila, za što su donesena posebna rješenja u skladu sa Pravilnikom o uslovima, načinu korištenja i nabavci službenih putničkih automobila i ostalih vozila i mašina u Upravi. Navedeno nije u skladu s članom 7. Uredbe o uslovima, načinu korištenja i nabavci službenih putničkih automobila u organima uprave FBiH²⁶, kojim je definisano da se svi službeni putnički automobili federalnih organa parkiraju na parking prostoru ili na drugim predviđenim mjestima za parkiranje koji koristi federalni organ.

²⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 9/13

Iako je Pravilnikom utvrđeno da jedino direktor Uprave ima pravo na korištenje službenog putničkog automobila 24 sata dnevno, ne možemo potvrditi da se sva vozila po završetku radnog vremena, odnosno po završetku radnih zadataka parkiraju na predviđenim mjestima za parkiranje.

Provedenom revizijom konstatovali smo da se putni nalozi za korištenje službenih vozila ne popunjavaju u skladu s članom 6. Pravilnika o obaveznom sadržaju i načinu popunjavanja obrasca putnog naloga²⁷ i članom 7. i 10. Uredbe o uslovima, načinu korištenja i nabavci službenih putničkih automobila u organima uprave FBiH, a službena vozila se ne koriste u skladu s Pravilnikom o uslovima, načinu korištenja i nabavci službenih putničkih automobila i ostalih vozila i mašina u Upravi. Uzimajući u obzir značajan iznos izdataka za gorivo u 2020. godini, kao i značajan broj službenih vozila u Upravi, smatramo da nisu uspostavljene adekvatne interne kontrole utroška goriva i korištenja službenih vozila.

U okviru izdataka za usluge prevoza i goriva iskazani su i **izdaci za prevoz ljudi** u iznosu od 34.400 KM koji se odnose na nabavku sezonskih ski karata za ski sezonu 2019/2020 i sezonu 2020/2021. Ski karte su nabavljene za potrebe izvođenja obuke u zimskim uslovima Federalne specijalizirane jedinice za potrage i spašavanje u ljetnim i zimskim uslovima. Ličnim i materijalnim formacijama u ovoj Jedinici predviđena su 254 člana, dok su Planom djelovanja i aktivnosti jedinice tokom ski sezone 2020/2021 za obuku članova Jedinice bile predviđene dvije grupe koje broje po 20 članova.

Izdaci za tekuće održavanje iznose 248.594 KM, a čine ih: materijal za opravku i održavanje opreme (114.031 KM), usluge opravki i održavanja opreme (52.182 KM), materijal za opravku i održavanje vozila (33.881 KM), usluge opravki i održavanja vozila (32.249 KM), usluge opravki i održavanja zgrade (12.523 KM), ostale usluge opravki i održavanja (3.532 KM) i materijal za opravku i održavanje zgrade (196 KM). Najveću pojedinačnu stavku izdataka za materijal i održavanje opreme čini nabavka opreme i rezervnih dijelova za dva žirokoptera (99.509 KM). Nabavka je izvršena po osnovu ugovora koji je zaključen sa dobavljačem „Auto Gyro Adriatic“ d.o.o. Sarajevo.

Ugovorene i druge posebne usluge iskazane su u iznosu od 255.049 KM, a najznačajniji su: izdaci za fizičko osiguranje objekata (66.649 KM), usluge stručnog obrazovanja (56.981 KM), te izdaci za rad komisija (44.190 KM). Usluge stručnog obrazovanja iskazane u ukupnom iznosu od 56.981 KM najvećim dijelom odnose se na nabavku usluge izvođenja obuke za upravljanje žirokopterom. Ukupna ugovorena vrijednost usluge iznosi 99.356 KM. Obuka je ugovorena s dobavljačem „Auto Gyro Adriatic“ d.o.o. Sarajevo za osam zaposlenika, od čega je obuku za četiri zaposlenika finansirala Uprava, a za četiri „Aday Group“. Ugovorom je predviđeno isplata 25% od ukupnog iznosa ugovorene usluge (24.839 KM) po okončanju teoretske obuke kandidata i 25% od ukupnog iznosa po okončanju praktičnog dijela obuke, što je i realizovano u 2020. godini. U Izvještaju o provedenom praktičnom dijelu obuke, izvršilac usluge je naveo da je i uprkos uspješno realizovanoj obuci zbog čestih pauza potrebno zaključiti novi ugovor za dodatne časove obuke u vrijednosti od 8.237 KM kako bi se kompletirale sve vježbe i ostvarili uslovi za polaganje praktičnog ispita i sticanju dozvola pilota koji su propisani Pravilnikom o uslovima za korištenje mikrolakih zrakoplova, obuku i sticanje dozvole ili potvrde o obučenosti pilota mikrolakih zrakoplova.

Izdaci za rad komisija iskazani su u neto iznosu od 44.190 KM. Ovi izdaci najvećim su dijelom finansirani iz sredstava Budžeta FBiH za 2020. godinu (22.240 KM), te obračunati i isplaćivani na osnovu Uredbe o načinu osnivanja i utvrđivanju visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovodilaca federalnih organa državne službe (u daljem tekstu: Uredba)²⁸. Kod ovih izdataka konstatovali smo da su određeni zaposlenici angažovani u više od dva radna tijela, što nije u skladu s Uredbom. Članovi komisija koji su zaposleni u Upravi primali su naknadu po osnovu učešća u komisijama, iako se iz komisijjskih zapisnika može konstatovati da su dio zadataka obavljali i u toku radnog vremena, što nije u skladu sa ovom Uredbom, kao i Uputstvom o utvrđivanju visine naknade za rad u komisijama koje imenuje direktor Federalne uprave civilne zaštite.

²⁷ „Sl. novine FBiH“ br. 7/07

²⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 48/14, 77/14, 97/14 i 58/15

S obzirom na to da su članovi komisija većinom zaposlenici Uprave, konstatovali smo da obračun i isplata naknada članovima komisija nisu imali tretman plaće, kako je to propisano odredbama Zakona o porezu na dohodak²⁹. Naknade koje poslodavac isplaćuje zaposleniku za njegovo angažovanje na poslovima koji imaju karakteristike nesamostalne djelatnosti, bilo da se izvršavaju u radno vrijeme ili izvan radnog vremena, smatraju se oporezivim prihodom po osnovu nesamostalne djelatnosti iz člana 10. stav 2. tačka 4. Zakona o porezu na dohodak i obračunavaju se u skladu s članom 27. Zakona i članovima 16. i 21. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak³⁰, kao i odredbama člana 10. i 11. Zakona o doprinosima³¹ i članovima 17. do 20. Pravilnika o načinu obračuna i uplate doprinosa³².

Ne možemo potvrditi da su kontrole adekvatne u dijelu provjere formalne, suštinske i računске ispravnosti knjigovodstvenih isprava koje su osnov za plaćanje dobavljačima u skladu s članom 17. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH (izdaci za gorivo – razlika između fakturisanog i ugovorenog rabata; popunjavanje putnih naloga službenih vozila; kontrola putnih naloga i faktura dobavljača; praćenje realizacije ugovora i rokova isporuke; ispostavljanje faktura dobavljača prije datuma zaključenja ugovora, obračun i isplata troškova službenih putovanja).

Preporuke:

- **kontrolu knjigovodstvenih isprava vršiti u skladu s članom 13. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH;**
- **imenovanje članova komisija i obračun i isplatu naknada za rad vršiti u skladu s Uredbom o načinu osnivanja i utvrđivanju visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovodilaca federalnih organa državne službe;**
- **obračun poreza i doprinosa na naknade nastale po osnovu nesamostalne djelatnosti vršiti na način propisan Zakonom o porezu na dohodak i Zakonom o doprinosima;**
- **naloge za službeni put izdavati i odobravati, te njihov obračun i isplatu troškova vršiti u skladu s Uredbom o naknadama troškova za službena putovanja.**

7.1.2.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi i kapitalni transferi

Tekući transferi i drugi tekući rashodi iskazani su u iznosu od 1.783.424 KM, od čega se 1.300.000 KM odnosi na transfere drugim nivoima vlasti i fondovima, 447.619 KM na druge tekuće rashode-Izdaci za izvršenje sudskih presuda i rješenja o izvršenju, a 35.805 KM na transfer neprofitnim organizacijama, odnosno naknade za rad Štaba.

Kapitalni transfer drugim nivoima vlasti i fondovima-Zaštita i spašavanje od prirodnih i drugih nesreća iskazan je u iznosu od 1.200.000 KM.

Utvdili smo da je komandantica Štaba 16. 3. 2020. godine na osnovu Odluke o uslovima i načinu korištenja sredstava ostvarenih po osnovu posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća³³, koju je Vlada FBiH donijela na osnovu člana 180. stav 6. Zakona o zaštiti i spašavanju, Poslovnika o radu Federalnog štaba i Plana korištenja sredstava posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća u 2020. godini od 24. 2. 2020. godine i izmjena i dopuna ovog Plana od 5. 3. 2020. godine, donijela četiri odluke o dodjeli finansijskih sredstava u ukupnom iznosu od 2.500.000 KM federalnim službama zaštite i spašavanja za medicinsku pomoć za nabavku opreme, potrošnog materijala, reagenasa i pripremu prostora za karanten u uslovima pogoršane epidemiološke situacije. Ova sredstva su odobrena Prvom izmjenom i dopunom Plana korištenja sredstava posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća, a Izmjenama i dopunama Budžeta FBiH odobrena su na poziciji Kapitalni transfer drugim nivoima vlasti i fondovima – Zaštita i spašavanje od prirodnih i drugih nesreća.

²⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 10/08, 09/10, 44/11, 07/13 i 65/13

³⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 67/08, 4/10, 86/10, 10/11, 53/11, 20/12, 27/13, 71/13, 90/13, 45/14, 52/16, 38/17, 03/18, 30/18 i 21/20

³¹ „Sl. novine FBiH“, br. 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 1/02, 17/06, 14/08, 91/15, 104/16, 34/18, 99/19

³² „Sl. novine FBiH“, br. 64/08, 81/08, 98/15, 6/17 i 38/17

³³ „Sl. novine FBiH“, br. 4/12 i 80/13

Sredstva su odobrena: Kliničkom centru Univerziteta u Sarajevu u iznosu od 900.000 KM, Javnoj zdravstvenoj ustanovi Univerzitetski klinički centar Tuzla u iznosu od 700.000 KM, Sveučilišnoj kliničkoj bolnici Mostar u iznosu od 600.000 KM i Javnoj ustanovi Kantonalna bolnica „Dr. Safet Mujić“ Mostar u iznosu od 300.000 KM. Sredstva su korisnicima doznačena 20. 3. 2020. godine. S obzirom na to da je odlukama ukupno dodijeljen iznos od 2.500.000 KM, kojima je utvrđeno da se može nabavljati oprema, potrošni materijal, reagensi i opremiti prostor za karanten, dio koji se odnosi na nabavku potrošnog materijala i reagenasa u iznosu od 1.300.000 KM evidentiran je na poziciji tekućeg transfera, a dio koji se odnosi na nabavku opreme u iznosu od 1.200.000 KM evidentiran je na poziciji kapitalnog transfera.

Odlukama o raspodjeli utvrđeno je da su rukovodioci federalnih službi za zaštitu i spašavanje dužni podnijeti izvještaj sa kompletnom finansijskom dokumentacijom o namjenskom utrošku Štabu, putem Uprave, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovih odluka (stupile na snagu danom donošenja). Neurošena sredstva službe su dužne vratiti na namjenski podračun sa koga su i doznačena. Direktor Uprave je 17. 3. 2020. godine imenovao Komisiju za nadzor i kontrolu, a zadatak Komisije je da nakon okončanog nadzora i kontrole sačini Izvještaj o radu i dostavi Štabu na usvajanje. Štab je Zaključkom od 12. 11. 2020. godine federalnim službama zaštite i spašavanja za medicinsku pomoć produžio rok za podnošenje izvještaja sa kompletnom finansijskom dokumentacijom o namjenskom utrošku sredstava do okončanja pokrenutih postupaka javnih nabavki. U izvještaju ove komisije iz decembra 2020. godine konstatovano je da zbog nezavršenih postupaka nabavke dio sredstava nije opravdao Univerzitetski klinički centar Tuzla (429.730 KM), Klinički centar Univerziteta u Sarajevu (216.424 KM) i Javna ustanova Kantonalna bolnica „Dr. Safet Mujić“ Mostar (38.354 KM). Za iznose koji su opravdani dostavljena je dokumentacija kojom se dokazuje utrošak.

Napominjemo da je Uredbom o organizovanju službi zaštite i spašavanja FBiH propisano da službe za medicinsku pomoć vrše poslove zaštite i spašavanja kada prirodne i druge nesreće izazovu velike gubitke u ljudstvu sa velikim brojem povrijeđenih, koje prevazilaze kapacitete lokalnih zdravstvenih ustanova. U tim slučajevima službe vrše poslove koji se odnose na pružanje usluga specijalističko-konsultativne zdravstvene zaštite, koja obuhvata zdravstvene usluge u slučaju urgentnih stanja, pruža hitnu stručnu i organizovanu medicinsku pomoć povrijeđenim ili naglo oboljelim osobama na mjestu povrede i oboljenja, odnosno na mjestu nastanka prirodne i druge nesreće i vrši njihov transport do zdravstvene ustanove na području FBiH na kojem su angažovane.

Također, prezentirana je Naredba Štaba federalnim službama za medicinsku pomoć od 17. 3. 2020. godine da s ciljem ublažavanja posljedica širenja zaraze koronavirusa (COVID-19) poduzmu mjere i aktivnosti aktivnog nadzora za rano otkrivanje, testiranje, izolaciju i zbrinjavanje eventualnih slučajeva zaraze i dostavljanje kompletnih podataka o broju izolovanih i eventualno oboljelih od zarazne bolesti. Za provođenje ove naredbe zadužuje se rukovodioci službi.

Ne možemo potvrditi opravdanost ovakvog načina raspodjele namjenskih sredstava od zaštite i spašavanja, s obzirom na to da su odluke o raspodjeli sredstava donesene 16. 3. 2020. godine, u vrijeme proglašenja stanja prirodne nesreće u FBiH, a data sredstva trebalo je utrošiti za nabavku opreme, potrošnog materijala, reagenasa i pripremu prostora za karanten u uslovima pogoršane epidemiološke situacije. Međutim, pojedine službe nisu utrošile niti opravdale sredstva ni nakon godinu dana.

Preporuka:

- **prema federalnim službama za medicinsku pomoć koje nisu opravdale utrošak datih transfera poduzeti aktivnosti na dostavljanju izvještaja uz finansijsku dokumentaciju o utrošku ili povratu neurošenih sredstava na podračun za zaštitu i spašavanje.**

Na osnovu Uredbe o jedinstvenoj metodologiji za procjenu šteta od prirodnih i drugih nesreća³⁴, Vlada FBiH je na prijedlog Uprave, Rješenjem od 5. 12. 2019. godine, imenovala Federalnu komisiju za procjenu štete na period od četiri godine, koja se sastoji od predsjednika, šest članova i sekretara Komisije, iako je članom 8. ove Uredbe predviđeno da se Komisija sastoji od predsjednika i četiri člana. Vlada je utvrdila da se predsjedniku, članovima i sekretaru isplaćuje naknada iz sredstava zaštite i spašavanja u skladu Uredbom o načinu osnivanja i utvrđivanju visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH. Zadaci Komisije utvrđeni Uredbom su da prati, usmjerava i vrši nadzor nad radom kantonalnih povjerenstava i pruža im stručnu pomoć u pravilnoj primjeni ove Uredbe, objedinjava izvještaje kantonalnih komisija i vrši provjeru realnosti procijenjene štete koju su utvrdile te komisije uvidom u dokumentaciju i stvarno stanje nastale štete, izrađuje zbirni izvještaj o procijenjenim štetama na teritoriji FBiH koje su utvrdile kantonalne komisije i izvještaj dostavlja Vladi FBiH na razmatranje i usvajanje. Izvještaj koji Vlada FBiH usvoji dostavlja se Federalnom zavodu u roku od 15 dana od dana usvajanja.

Komisija je u toku godine zaprimila samo jedan zahtjev općine za pomoć za otklanjanje šteta nastalih od prirodnih i drugih nesreća, ali je odbijen jer nije ispoštovana propisana procedura. Ova komisija je u 2020. godini vršila nadzor nad utroškom sredstava dodijeljenih odlukama Štaba od 30. 12. 2019. godine. Komisija je sačinila Izvještaj o radu za 2020. godinu i 16. 4. 2021. godine dostavila ga Vladi FBiH, uz prethodno dato mišljenje Štaba i nadležnih institucija, a Vlada ga je usvojila 22. 4. 2021. godine. U njemu je navedeno da je komisija održala 12 sjednica i razmatrala 14 izvještaja o pravdanju dodijeljenih sredstava prema odlukama Štaba od 30. 12. 2019. godine. Od dodijeljenih sredstava gradovima i općinama u 2019. godini u iznosu od 1.008.000 KM, prihvatila je izvještaje o utrošku u vrijednosti od 871.000 KM, a iznos od 137.000 KM nije opravdan. Rok za dostavu izvještaja o utrošku sredstava istekao je u julu 2020. godine.

Planom korištenja sredstava posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća u 2020. godini za isplatu naknada za rad ove komisije planiran je iznos od 24.000 KM, a isplaćeno je neto 18.720 KM (bruto 23.060 KM). Predsjedniku i članovima isplaćeno je neto po 2.400 KM (200 KM mjesečno), a sekretaru 2.365 KM (160 KM mjesečno).

Ne možemo u potpunosti potvrditi opravdanost isplate naknade Federalnoj komisiji za procjenu štete, s obzirom na to da nije zaprimala, obrađivala podnesene zahtjeve i predlagala Štabu dodjelu pomoći. Komisija je cijelu godinu vršila uvid u namjenski utrošak datih sredstava u prethodnoj godini, nije poduzimala aktivnosti na povratu sredstva koja nisu namjenski utrošena na podračun, a uredno je kvartalno primala naknadu za svoj rad. Nije nam prezentirano da je Federalna komisija za procjenu šteta sačinila zbirni izvještaj o procijenjenim štetama koje su utvrdile kantonalne komisije za procjenu šteta, i da je izvještaj dostavila Vladi FBiH na razmatranje i usvajanje u skladu s članom 13. Uredbe o jedinstvenoj metodologiji za procjenu šteta od prirodnih i drugih nesreća.

Preporuka:

- ***poduzeti aktivnosti na povratu nenamjenski utrošenih sredstava zaštite i spašavanja po osnovu datih transfera u 2019. godini.***

Tekući transfer neprofitnim organizacijama iskazan je u iznosu od 35.805 KM. Ova sredstva su Budžetom FBiH odobrena Štabu u iznosu od 60.000 KM. Od iskazanog iznosa ovog transfera, 29.749 KM odnosi se na bruto naknade članovima Štaba, a 6.057 KM na ugostiteljske usluge, priznanja i zahvalnice i materijalne troškove. U obavljanju poslova u funkciji stručne službe Uprava obavlja stručne, administrativne, tehničke i druge poslove neophodne za rad Federalnog štaba, što je utvrđeno Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Uprave, u skladu s Uredbom o Federalnom štabu civilne zaštite. Ovom Uredbom je također utvrđeno da se sredstva za rad Federalnog štaba obezbjeđuju u Budžetu FBiH; Finansijski plan utvrđuje Štab, naredbodavac za finansijska sredstva je komandant, a u slučaju njegove spriječenosti načelnik Štaba.

³⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 75/04, 38/06, 52/09, 56/09 i 36/14

Uvidom u Izvještaj o radu Štaba, koji je dostavljen Vladi FBiH, utvrdili smo da je u toku godine održano ukupno šest redovnih i 11 telefonskih sjednica, a u vrijeme proglašenja stanja nesreće, od 16. 3. 2020. godine do 31. 5. 2020. godine, održano je 20 vanrednih i 11 telefonskih sjednica. Naredbama Štaba u vrijeme proglašenja stanja nesreće, a u ostalom periodu zaključcima, utvrđena je raspodjela nabavljene opreme i materijala korisnicima, kao i raspodjela međunarodne pomoći, koja je putem Ministarstva sigurnosti dodijeljena FBiH.

7.2 BILANS STANJA

7.2.1 Kratkoročna potraživanja i razgraničenja

Gotovina, kratkoročna potraživanja i razgraničenja iskazani su u iznosu od 11.112.380 KM. Gotovina u blagajni iznosila je 1.249 KM (Uprava: 861 KM, Federalni štab: 388 KM).

Kratkoročna potraživanja iskazana su u ukupnom iznosu od 73.435 KM, od čega sumnjiva i sporna potraživanja iznose 42.120 KM, bolovanje preko 42 dana i 19.615 KM i potraživanja od pravnih lica 11.700 KM. Sumnjiva i sporna potraživanja se odnose na potraživanja od dobavljača „Fabriano“ d.o.o. Sarajevo. Uprava je 9. 4. 2020. godine zaključila ugovor za nabavku 200.000 komada medicinskih rukavica ukupne vrijednosti 42.120 KM sa ovim dobavljačem, kojim je bilo predviđeno da se roba isporuči odmah po zaključenju ugovora, a da se plaćanje izvrši nakon prijema ispravne fakture i otpremnice. Međutim, Uprava je 15. 4. 2020. godine izvršila avansnu uplatu ukupno ugovorenog iznosa, a dobavljač je nakon uplate sukcesivno isporučio samo 57.836 komada ugovorene robe u vrijednosti od 12.180 KM. Uprava je obavijestila prodavca da ukoliko nisu u mogućnosti izvršiti svoju ugovornu obavezu, izvrše povrat novca. Nakon što nije izvršena isporuka robe, niti povrat novca, Uprava je 21. 9. 2020. godine uputila obavijest dobavljaču o jednostranom raskidu ugovora zbog neizvršenja ugovorenih obaveza. Također, Uprava je 11. 2. 2021. godine uputila dopis Federalnom pravobranilaštvu radi pokretanja sudskog spora protiv dobavljača „Fabriano“ d.o.o. Sarajevo radi neizvršenja ugovorene obaveze, koje je u dostavljenom odgovoru između ostalog navelo da je za neispunjenje obaveze iz ovog Ugovora nadležan Sud BiH.

Na osnovu prijedloga Komisije za popis, šef Odsjeka po ovlaštenju Vlade FBiH je donio Odluku o otpisu, na osnovu koje je izvršen otpis sumnjivih i spornih potraživanja od „Udruženja za eliminaciju mina UEM“ Hadžići u iznosu od 1.950 KM, što nije u skladu s članom 46. Zakona o budžetima u FBiH, jer odluku o otpisu potraživanja, uz obrazložen prijedlog može donijeti samo Vlada FBiH. Prema obrazloženju, potraživanja su trebala biti naplaćena u prethodnoj godini, a kupac je prestao sa radom. O utvrđenoj neusklađenosti je odgovornoj osobi u Upravi, usmeno skrenuta pažnja.

7.2.2 Stalna sredstva

U finansijskim izvještajima Uprave na 31. 12. 2020. godine iskazana su stalna sredstva sadašnje vrijednosti 20.612.616 KM (nabavne vrijednosti 40.006.304 KM i ispravke vrijednosti 19.393.688 KM).

U poslovnim knjigama evidentirana je vrijednost zemljišta u iznosu od 168.938 KM, a na poziciji građevina evidentirana je sadašnja vrijednost u iznosu od 4.640.279 KM. Sredstva su evidentirana na osnovu Odluke direktora Uprave 2004. godine. Odlukom Vlade FBiH od 19. 4. 2007. godine, za smještaj Uprave date su na korištenje službene zgrade, prostorije i druge nepokretnosti, i to: službeni prostor u Sarajevu, u Ulici Dženetića čikma broj 14 (154,10 m²), službena zgrada u Sarajevu, u Ulici Vitomira Lukića broj 10 (vlasništvo FBiH, korisne površine 1805,22 m²) i kompleks Deminerskog centra u Sarajevu, Ulica Bojnička 65 (vlasništvo FBiH, korisne površine od 9398 m²), a koji čine: portirnica, upravno-administrativni objekat, mehaničarsko-zanatska radionica, objekat za smještaj pasa za otkrivanje eksploziva, magacin, nadstrešnica za terenska vozila, nadstrešnica za građevinska vozila i građevinske mašine i plato za pranje vozila.

Povećanje stalnih sredstava u 2020. godini izvršeno je u iznosu od 12.641.470 KM na osnovu nabavki i sredstava zaštite i spašavanja (7.465.025 KM), iz sredstava odobrenih Budžetom FBiH (4.973.446 KM) i donacija (202.999 KM). Stalna sredstva umanjena su za iznos amortizacije (2.125.989 KM) i rashod po popisu izvršenom za prethodni period (196.625 KM). Od navedenog iznosa nabavki, na opremi je evidentiran iznos od 1.740.374 KM, a na opremi u pripremi iznos od 10.901.096 KM, od čega se iznos od 10.531.200 KM odnosi na respiratore, a 369.895 KM na digitalni radio repetitor, koji nisu stavljeni u upotrebu. Donacija u iznosu od 202.999 KM se odnosi na dva motorna vozila Volkswagen Touareg donirana od Delegacije EU.

Revizijom smo utvrdili da je ugovorima o međusobnim pravima i obavezama u vršenju poslova zaštite i spašavanja, koje je Uprava zaključila sa pravnim licima i udruženjima građana u cilju organizovanja službi zaštite i spašavanja FBiH, utvrđeno da su sredstva i oprema koju je Uprava nabavila za potrebe ovih službi vlasništvo FBiH i da se vode u knjigovodstvenoj evidenciji Uprave, a pravnim licima i udruženjima izdaju se na revers. Reversi, putem kojih je određena oprema data na korištenje drugim korisnicima, nisu ažurirani, tako reversi koji su izdati u 2013. godini i koje je bilo potrebno obnoviti u roku od dvije godine, nikad nisu obnovljeni, a određeni reversi nam nisu ni prezentirani, iako je oprema data drugim na korištenje, što potvrđuju otpremnice i izlaz iz skladišta. Nisu nam prezentirani reversi kojim su Crvenom krstu FBiH u 2020. godini date na korištenje dvije poljske kuhinje sa inventarom i agregat, već samo otpremnice i izlaz robe. Pojedini korisnici su negirali da su određenu opremu i dobili, što utiče na tačnost evidentiranja imovine u knjigovodstvu.

Preporuka:

- ***sredstva i opremu koja se vode u knjigovodstvenoj evidenciji Uprave, a data su na korištenje pravnim licima i udruženjima izdavati na revers, u skladu sa zaključenim ugovorima o međusobnim pravima i obavezama, i izvršiti ažuriranje već izdatih reversa.***

7.2.3 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazani su u iznosu od 11.111.447 KM, od čega se na kratkoročne obaveze odnosi 2.849.886 KM, a na kratkoročna razgraničenja 8.261.561 KM.

Kratkoročne tekuće obaveze iskazane su u iznosu od 511.910 KM, od čega se na obaveze Podračuna za zaštitu i spašavanje odnosi 392.861 KM (obaveze prema dobavljačima: 387.096 KM i obaveze prema fizičkim licima: 5.765 KM), na obaveze prema dobavljačima Uprave 138.179 KM, obaveze prema fizičkim licima 16.778 KM i obaveze prema zaposlenicima 559.833 KM, a na obaveze Štaba odnosi se 5.358 KM (za isplatu naknade članovima štaba za četvrti kvartal 2020. godine za neto naknade i pripadajuće poreze i doprinose).

Obaveze po pravosnažnim presudama iz radnog odnosa iskazane su u iznosu od 1.736.877 KM.

Kratkoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 8.261.561 KM. Iznos od 8.250.704 KM, koji je evidentiran na razgraničenim prihodima, odnosi se na ukupna sredstva na podračunima na 31. 12. 2020. godine, umanjena za stvorene obaveze, u skladu sa Uputstvom o otvaranju posebnih namjenskih transakcijskih računa, načinu planiranja, prikupljanja, evidentiranja i raspolaganja sredstvima sa posebnih namjenskih transakcijskih računa otvorenih kao podračuna u okviru Jedinstvenog računa Trezora³⁵. Od ovog iznosa na sredstva zaštite i spašavanja odnosi se 7.608.453 KM, na naknade iz osiguranja od požara 516.327 KM, na prihode ostvarene od naknada za polaganja ispita za rukovodioce akcije gašenja požara 1.958 KM, na „Civilna zaštita CARDS 2001“ iznos od 123.822 KM i na „Mreža volontera civilne zaštite“ na razgraničenjima je evidentiran iznos od 234 KM.

³⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 44/17

7.2.4 Popis sredstava i obaveza

Rješenjem šefa Odsjeka, po ovlaštenju Vlade FBiH o redovnom i potpunom popisu sa stanjem na 31. 12. 2020. godine i imenovanju komisija za popis od 27. 11. 2020. godine i Dopunskim rješenjem od 25. 12. 2020. godine, imenovane su Centralna komisija za popis, Komisija za popis stalnih sredstava, alata i sitnog inventara Uprave uključujući sve podračune i Štab civilne zaštite i tuđih stalnih sredstava, alata i sitnog inventara i Komisija za popis auto guma, rezervnih dijelova, novčanih sredstava, potraživanja i obaveza (uključujući obaveze po pravosnažnim sudskim presudama/rješenjima o izvršenju iz radnih odnosa). Za obavljanje svih poslova vezanih za popis, izradu pojedinačnih i zbirnog izvještaja o izvršenom popisu utvrđen je rok 15. 1. 2021. godine. Elaborat o obavljenom redovnom i potpunom popisu predat je 8. 2. 2021. godine, na razmatranje i isti dan Odlukom usvojen.

Posebno je izvršen popis stalnih sredstava, sitnog inventara, novčanih sredstava, obaveza i potraživanja za Upravu, posebno za podračune Zaštita i spašavanje i CARD 2000, a posebno za Štab, kako su i knjigovodstveno evidentirani.

Uvidom u dokumentaciju konstatovali smo da popis sredstava i obaveza na 31. 12. 2020. godine nije izvršen u potpunosti u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH. Reversi, putem kojih je određena oprema data na korištenje, drugim korisnicima, nisu ažurirani. Pojedini korisnici su negirali da su određenu opremu i dobili, iako je ista bila evidentirana u knjigovodstvu, te je evidentirana kao manjak, a na osnovu obrazloženja da je pojedina oprema neispravna, određena oprema je predložena za rashod. Manjak je utvrđen nabavne vrijednosti (58.773 KM), ispravke vrijednosti (48.026 KM) i sadašnje vrijednosti (9.747 KM). Doneseno je 15 odluka o rashodu stalnih sredstava nabavne vrijednosti (388.968 KM), ispravke vrijednosti (385.291 KM) i sadašnje vrijednosti (3.677 KM).

Iako su poduzete određene aktivnosti, nije nam prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdilo da je oprema data pravnim licima i udruženjima popisana na posebne popisne liste tuđih sredstava i dostavljena Upravi sa stanjem na 31. 12. 2020. godine i da je Uprava uspostavila nadzor i kontrolu nad svojim sredstvima i opremom datom na korištenje drugima, radi čega ne možemo potvrditi da je u potpunosti izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom sa 31. 12. 2020. godine.

U Zbirnom izvještaju o popisu sa 31. 12. 2020. godine obaveze su navedeno po grupama konta, ali nije navedena struktura i ročnost obaveza. Kratkoročna razgraničenja su navedena u iznosu od 12.717 KM, dok su u bruto bilansu iskazana u iznosu od 8.261.561 KM. Popisana su novčana sredstva na podračunima, iako nisu iskazana u knjigovodstvu, a nisu navedena kratkoročna razgraničenja. Komisije su popisale imovinu i obaveze Štaba, koja je dio Zbirnog izvještaja o popisu (stalna sredstva nabavne i ispravke vrijednosti u iznosu od 252.398 KM, novac u blagajni u iznosu od 388 KM, te obaveze u iznosu od 5.358 KM).

Ne možemo potvrditi da je godišnji popis na 31. 12. 2020. godine izvršen u potpunosti u skladu s članom 25. Zakona o računovodstvu i reviziji i da je izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, budući da nam nisu prezentirane popisne liste tuđih sredstava na kojima su pravna lica i udruženja građana popisala sredstva i opremu koju im je Uprava dala na revers.

Preporuka:

- ***godišnji popis imovine i obaveza vršiti u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i internim aktima.***

8. VANBILANSNA EVIDENCIJA

U vanbilansnoj evidenciji sa 31. 12. 2020. godine iskazan je iznos od 2.145.664 KM. Tuđa sredstva u iznosu od 316.496 KM odnose se na pet metal-detektora u vlasništvu Općine Ilidža, dva detektora u vlasništvu Općine Centar i licence za softver koje su u vlasništvu Generalnog sekretarijata Vlade FBiH, data Upravi na korištenje.

Rješenjem od 18. 12. 2020. godine formirana je posebna Komisija za popis i procjenu vrijednosti doniranog materijala i opreme namijenjene za suzbijanje koronavirusa, čiji je zadatak bio da izvrši popis i procjenu doniranog materijala i opreme, koje je na kraju godine ostalo u skladištu. Komisija je izvršila popis i procjenu vrijednosti u iznosu 1.829.168 KM, koja je iskazana u vanbilansnoj evidenciji. Radi se o međunarodnoj pomoći koja je dostavljena BiH na osnovu Odluke Vijeća ministara BiH o traženju međunarodne pomoći za zaštitu i spašavanje³⁶, od Turske, Slovenije, Malezije, Austrije, Azerbejdžana, Hrvatske, Poljske, Katara i Mađarske. Pomoć su dostavile i nevladine organizacije i pojedinci iz Narodne Republike Kine. Prema ovoj Odluci 62% doniranog materijala pripalo je FBiH. Raspodjela je vršena na osnovu naredbi, odnosno zaključaka Štaba. Nije nam prezentirano na osnovu kojih kriterija je vršena raspodjela.

9. JAVNE NABAVKE

Plan javnih nabavki za 2020. godinu donio je direktor 19. 2. 2020. godine, a prve izmjene i dopune Plana 27. 2. 2020. godine, kojim je predviđena nabavka roba, usluga i radova putem 82 postupka, ukupne procijenjene vrijednosti: 3.383.154 KM (20 otvorenih postupaka, devet konkurentskih zahtjeva, 44 direktna sporazuma i devet postupaka prema Aneksu II dio B). Od ovog iznosa, nabavke u iznosu od 2.185.043 KM planirane su iz sredstava zaštite i spašavanja putem sedam otvorenih postupaka i četiri postupka prema Aneksu II dio B. Podatke o svim provedenim postupcima i ugovorima Uprava je objavljivala na portalu Agencije za javne nabavke. Prema Izvještaju o ukupnom broju postupaka i ukupnoj vrijednosti dodijeljenih ugovora/okvirnih sporazuma, tokom 2020. godine zaključeni su ugovori ukupne vrijednosti³⁷: 1.593.527 KM (šest otvorenih postupaka, pet konkurentskih zahtjeva i 184 direktna sporazuma).

Pregled nabavljenih sredstava dat je u tabeli:

R.br.	Opis	Sredstva Budžeta FBiH	Sredstva zaštite i spašavanja	Ukupno
1	2	3	4	5
1.	Namještaj	4.680	-	4.680
2.	Kompjuterska oprema	6.146	-	6.146
3.	Oprema za prenos podataka i glasa	20.570	381.830	402.400
4.	Bibliotekarske i školske knjige	292	-	292
5.	Rekreaciona oprema	-	38.200	38.200
6.	Elektronska oprema	900	-	900
7.	Medicinska oprema	4.950.000	5.658.420	10.608.420
8.	Mašine, uređaji, alati i instalacije	-	730.613	730.613
9.	Inventar	560	-	560
10.	Vojna oprema	-	655.962	655.962
	Ukupno	4.983.148	7.465.025	12.448.173

³⁶ „Sl. glasnik BiH“, br. 20/20

³⁷ U daljem tekstu vrijednosti nabavke iskazane su sa PDV-om

Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da su na osnovu pojedinačnih odluka direktora Uprave, imajući u vidu proglašeno stanje nesreće uzrokovane pojavom koronavirusa (COVID-19) na području FBiH, nabavke vršene uz izuzeće od primjene Zakona o javnim nabavkama³⁸. Kao osnov za izuzeće naveden je član 10. stav 1. tačka b) koji predviđa izuzeće od primjene za ugovore čije izvršenje zahtijeva posebne mjere sigurnosti u skladu sa zakonima u BiH. Pored ovog člana Zakona o javnim nabavkama, kao osnov za izuzeće navedeni su i Odluka Vlade FBiH o proglašenju nesreće uzrokovano pojavom koronavirusa (COVID 19), koje je trajalo od 16. 3. do 31. 5. 2020. godine, odluke Vlade FBiH o davanju prethodne saglasnosti Federalnom Štabu civilne zaštite za nabavku materijala i opreme u uslovima pogoršane epidemiološke situacije i odluke Federalnog štaba civilne zaštite o nabavci materijala i opreme u uslovima pogoršane epidemiološke situacije.

Također, prezentirano je Saopštenje Agencije za javne nabavke od 17. 3. 2020. godine povodom aktuelnih dešavanja u vezi sa koronavirusom i nabavki neophodnih za sprečavanje širenja i ublažavanje njegovih posljedica, u kome je navedeno da se u situaciji krajnje hitnosti, kada nije moguće primijeniti redovne postupke javne nabavke, ali ipak postoji dovoljno vremena, može koristiti pregovarački postupak bez objavljivanja obavještenja o nabavci pod uslovima navedenim u članu 21. stav (1) tačka d) Zakona. **U situaciji krajnje hitnosti, kada je potrebno reagovati istog momenta, u roku od jedan ili dva sata, ili čak u roku od nekoliko minuta, odnosno kada objektivno nije moguće primijeniti ni pregovarački postupak bez objavljivanja obavještenja o nabavci, tada se nabavka može podvesti pod izuzeće od primjene Zakona sa aspekta „posebnih mjera sigurnosti“ iz člana 10. stav (1) tačka b) Zakona.**

Također, prezentiran je Plan potreba medicinske opreme i medicinskih sredstava za zdravstvene ustanove u FBiH, koji je Upravi 25. 3. 2020. godine dostavio Zavod za javno zdravstvo FBiH, nakon što je usvojen na sjednici Kriznog štaba Federalnog ministarstva zdravstva. Ovim Planom utvrđen je naziv medicinskog materijala i opreme i količine, a nisu utvrđene tehničke specifikacije i karakteristike medicinskog materijala i opreme koju je potrebno nabaviti.

Prema Izvještaju o ukupnoj vrijednosti dodijeljenih ugovora uz izuzeće od primjene Zakona o javnim nabavkama, provedena su ukupno 93 postupka ukupne vrijednosti od 22.080.235 KM, od toga se 29 postupaka odnosi na robe (21.959.265 KM), a 64 postupka na usluge (120.970 KM) u skladu s članom 10. stav 1) tačka d), a koje se odnose na izuzeće kod ugovora o javnoj nabavci prirodnih i zakonskih monopola (voda, plin, električna energija i dr.).

U tabeli je pregled nabavki za koje su donesene odluke o izuzeću od primjene Zakona o javnim nabavkama:

R.br.	Naziv dobavljača	Predmet nabavke	Vrijednost ugovora s PDV-om
1	2	3	4
Nabavke za koje su nadležne institucije izuzele dokumentaciju (1-6):			18.519.696
1.	F.H. Srebrena malina	Respirator inverzivni HCVE003 (100 komada)	10.530.000
2.	„Erkona“ d.o.o.	Testovi za virus COVID 19, labGunAll testkit/RNA extraction kit/Buccal swab kit (150.000 komada)	4.405.050
3.	„Cubicus“ d.o.o.	Reagensi i testovi za virus COVID (20.000 kom) sa mRNK ekstrakcijskim kitom (20.000 kom) i Nosopharyngeal bris sa transportnim medijumom (20.000 kom)	1.365.390
4.	„Development Balkan Group“ d.o.o.	Medicinska maska NR D FFP2 (30.000 kom) i jednokratni medicinski kombinezon sterilni (1.000 kom)	759.096
5.	„Minerva Medica“ d.o.o.	Reagensi i testovi Real Time PCR CE IVD za virus COVID 19 (20.000 komada)	1.343.160
6.	„Minerva Medica“ d.o.o.	Brisevi sa viral transportnim medijem (20.000 komada)	117.000
Ostale nabavke po odluci o izuzeću od primjene Zakona o javnim nabavkama (1-23):			3.439.570
1.	„Patrio“ d.o.o.	Ručna medicinska kamera sa sistemom mjerenja tjelesne temperature (20 komada)	77.220

³⁸ „Sl. glasnik BiH“, br. 39/14

2.	„Patrio“ d.o.o.	Višekratna varena zaštitna odijela (1000 komada)	175.500
3.	„Metalos“ d.o.o.	Kreveti sa madracem i posteljinom (600 komada)	189.885
4.	PZU Apoteka Dina	Nesterilne rukavice (8.000 komada)	2.000
5.	„Latex“ d.o.o.	Nesterilne rukavice (10.000 komada)	1.018
6.	„Panta Rei“ d.o.o.	Zaštitne maske (9.000 komada)	197.730
7.	„Sanitacija“ d.o.o.	Dezinfekcijsko sredstvo Pure Green 1l (160 komada)	9.360
8.	„Grizelj-Group“ d.o.o.	Dezinfekcijsko sredstvo Antivirin Plus 5l (200 komada)	9.828
9.	„Sanitacija“ d.o.o.	Sanasol So 10 HC 10l (100 komada)	35.100
10.	„Sanitacija“ d.o.o.	Sanasol So 10 HC 10l (12 komada)	4.212
11.	„Danial's“ d.o.o.	Zaštitne naočale (3.500 kom), zaštitno odijelo (700 kom) i jednokratne maske (5.000 kom)	96.818
12.	„Bau Garten“ d.o.o.	Nitril rukavice (100.000 komada)	16.730
13.	„KM Trade“ d.o.o.	Zaštitne naočale (735 komada)	6.541
14.	„Patrio“ d.o.o.	Vizir za lice (10.000 komada)	105.300
15.	„Fabriano“ d.o.o.	Medicinske nitril rukavice (200.000 komada)	42.120
16.	„IDS-Zdrava sredina“ d.o.o.	Zaštitne maske jednokratne troslojne (30.000 komada)	58.266
17.	„Ultra Šped“ d.o.o.	Dezinfekcija Zoono (400 komada) po 150 i 250 ml i Dioxy Activa Supra 100ml (500 komada)	9.009
18.	„Patrio“ d.o.o.	Dvokomponentno zaštitno odijelo (500 komada)	58.500
19.	„E Solutions“ d.o.o.	Infracrvene karbonske grijalice za šatore (100 komada)	40.042
20.	„Vinojug“ d.o.o.	Lunch paketi (500 komada)	4.446
21.	„Patrio“ d.o.o.	Zaštitno odijelo TIP5 EN 14126 (50.000 komada)	1.989.000
22.	„IDS-Zdrava sredina“ d.o.o.	Dezinfekcijska sredstva Handy sept (11.616 komada) i Dezi clean sredstvo za površine (6.600 komada)	308.695
23.	PZU Apoteka Dina	Rukavice (15.000 komada)	2.250
Ukupno :			21.959.265

Prezentirana je dokumentacija na osnovu koje su nadležne institucije (Tužilaštvo BiH, Državna agencija za istrage i zaštitu, Općinski sud Sarajevo) izuzele dokumentaciju vezanu za nabavku medicinske opreme i medicinskog materijala (F.H. Srebrna malina“ d.o.o. Srebrnica za nabavku 100 komada invazivnih respiratora ACM812A ugovorne vrijednosti u iznosu od 10.530.000 KM, „Erkona“ d.o.o. Sarajevo za nabavku 150.000 komada testova za virus u vrijednosti od 4.625.303 KM, „Cubicus“ d.o.o. Sarajevo za nabavku 20.000 komada testova za virus i testova i reagensa za virus u vrijednosti od 1.365.390 KM, „Minerva Medica“ d.o.o. Sarajevo za nabavku PCR testova u iznosu od 1.343.160 KM, „Development Balkan Group“ d.o.o. Sarajevo za nabavku 30.000 komada medicinskih maski i 1.000 komada jednokratnih medicinskih sterilnih kombinezona ugovorene vrijednosti od 759.096 KM, kao i dokumentacija vezana za raspodjelu, verifikaciju, instalaciju i održavanje aparata za mehaničku ventilaciju), tako da u tom dijelu imamo ograničenje revizije i to nije predmet revizijskih postupaka.

Za ostale nabavke za koje su donesene odluke o izuzeću od primjene Zakona o javnim nabavkama, a za koje nije izuzeta dokumentacija od nadležnih institucija, metodom uzorka izvršen je uvid u postupke i dat je nalaz o primjeni Zakona. Direktni sporazumi testirani su revizijom realizacije izdataka. U skladu s Pravilnikom o uslovima i načinu korištenja e-aukcije³⁹, Uprava je predvidjela provođenje e-aukcije za sve postupke javnih nabavki gdje se kao kriterij za dodjelu ugovora koristi „najniža cijena“.

Izvršenim uvidom u provedene nabavke konstatovali smo da su na osnovu dostavljenih ponuda zaključivani ugovori o kupoprodaji robe. Međutim, nije nam prezentirano na koji način su odabrane ponude, odnosno kako su obaviješteni ponuđači o potrebi nabavke vrste i količine roba i na koji način su utvrđene specifikacije i karakteristike robe.

³⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 66/16

Nabavka 20 termalnih kamera u vrijednosti od 77.220 KM izvršena je na osnovu ponude „Patriom“ d.o.o. Visoko od 19. 3. 2020. godine. Ugovor o kupoprodaji zaključen je 23. 3. 2020. godine, roba je primljena 2. 4. 2020. godine i plaćena 7. 4. 2020. godine. Ove medicinske kamere su u vrijeme stanja nesreće korištene za mjerenje tjelesne temperature na graničnim prelazima. Na stanju je 31. 12. 2020. godine bilo 14 komada. **Odlukom nije utvrđeno za koje institucije se nabavljaju, u kojem broju i kako će se podijeliti.**

Nabavka 1.000 komada višekratnih zaštitnih odijela u vrijednosti od 175.500 KM izvršena je na osnovu Ponude od 18. 3. 2020. godine. Ugovor je 23. 3. 2020. godine zaključen sa „Patriom“ d.o.o. Visoko, 8. 4. 2020. godine izvršena je isporuka, a plaćeno je 13. 4. 2020. godine. Uvidom u robnu karticu konstatovali smo da je u aprilu 2020. godine podijeljeno 215 komada, a na 31. 12. 2020. godine u skladištu je ostalo 785 komada ovih zaštitnih odijela. U Odluci Vlade FBiH o davanju prethodne saglasnosti Štabu za nabavku od 25. 3. 2020. godine, navedena je potreba za 5.000 komada zaštitnih odijela, bez posebne specifikacije i opisa.

U Planu potreba medicinske opreme i medicinskih sredstava za zdravstvene ustanove u FBiH, koji je 25. 3. 2020. godine dostavio Zavod za javno zdravstvo FBiH, pod rednim brojem 34 navedena je potreba za 1.000.000 komada skafandera ili skafander-ogrtiča, a nije iskazana potreba za zaštitnim odijelima.

Kod nabavke kreveta sa madracem i posteljinom za karanten u Odluci Vlade FBiH o davanju prethodne saglasnosti, Odluci Štaba o nabavci, Odluci o izuzeću od primjene Zakona o javnim nabavkama i Ugovoru o kupoprodaji od 23. 3. 2020. godine, navedeno je da se radi o nabavci 600 komada kreveta sa madracem i posteljinom (189.885 KM), a u Ponudi od 20. 3. 2020. godine navedeno je da se radi o 500 komada u istom iznosu, koliko je i isporučeno. Plaćeno je 24. 3. 2020. godine avansno 100% na osnovu Predračuna, a cjelokupna količina nije isporučena u roku predviđenom u Ugovoru, već sa zakašnjenjem. Od nabavljene količine Kliničkom centru Univerziteta u Sarajevu je 25. 3. 2020. godine dato 155 komada i vraćeno 22. 5. 2020. godine, a stanje u skladištu na 31. 12. 2020. godine bilo je 500 komada, koliko je i nabavljeno.

Nabavka 50.000 komada zaštitnih odijela tip 5 izvršena je na osnovu ponude firme „Patrio“ d.o.o. Visoko od 10. 4. 2020. godine, a 16. 4. 2020. godine zaključen je Ugovor o kupoprodaji roba u vrijednosti od 1.989.000 KM. Plaćeno je avansno 100% po ponudi, a isporuka je, u skladu sa ugovorom, trebala biti 25. 4. 2020. godine, a izvršena je 14. 5. 2020. godine. Raspodjela je izvršena na osnovu Naredbe Štaba od 22. 5. 2020. godine; uglavnom kantonalnim štabovima civilne zaštite 40.064 komada, a na 31. 12. 2020. godine na stanju u skladištu je ostalo 9.936 komada. Pored ovih, u skladište je 30. 4. 2020. godine od istog dobavljača zaprimljeno 500 komada višekratnih dvoslojnih zaštitnih odijela, koja nisu nikom data i u cijelosti su bila na stanju na 31. 12. 2020. godine. Napominjemo, Odlukom od 25. 3. 2020. godine Vlada FBiH dala je saglasnost Federalnom štabu civilne zaštite za nabavku opreme u vrijednosti od 7.128.012 KM, u kojoj je predviđena i nabavka 5.000 komada zaštitnih odijela u iznosu od 281.650 KM.

Također, uz izuzeće primjene Zakona o javnim nabavkama, na osnovu predračuna, 9. 4. 2020. godine zaključen je Ugovor o kupoprodaji robe sa „Fabrianom“ d.o.o. Sarajevo za **nabavku 200.000 komada medicinskih nitril rukavica** u vrijednosti od 42.120 KM. Ugovorom je utvrđeno da će kupac isplatu ukupnog iznosa izvršiti odmah nakon prijema ispravne fakture i otpremnice za isporučenu robu, a prodavac se obavezao da će robu isporučiti odmah nakon potpisivanja Ugovora. Predviđeno je sačinjavanje Zapisnika o primopredaji robe. **Uvidom u dokumentaciju konstatovali smo da je, suprotno utvrđenom u Ugovoru, 15. 4. 2020. godine plaćeno dobavljaču avansno 100%, a cjelokupna ugovorena količina nikad nije isporučena Upravi.** U periodu od 22. 4. 2020. godine do 4. 5. 2020. godine isporučeno je ukupno 57.836 komada. Na stanju u skladištu na 31. 12. 2020. godine nalazilo se 19.436 komada. Faktura i fiskalni račun ispostavljeni su 12. 6. 2020. godine na cjelokupni iznos iz Ugovora.

Raspodjela nabavljene medicinske opreme i medicinskog materijala vršena je naredbama Štaba za vrijeme trajanja stanja nesreće uzrokovane koronavirusom, odnosno na osnovu zaključaka Štaba, nakon prestanka stanja nesreće. Nisu nam prezentirani kriteriji kojima bi se utvrdio način raspodjele.

Uvidom u Plan nabavki za 2020. godinu utvrdili smo da je nabavka sredstava i opreme Federalne specijalizirane jedinice za ispumpavanje vode pumpama velikog kapaciteta bila predviđena u Planu nabavki za 2019. godinu, ali nije realizovana.

Štab je 14. 5. 2019. godine donio Odluku o nabavci procijenjene vrijednosti od 688.400 KM (dvije pumpe visokog pritiska 20.000 litara/minuti sa pratećom opremom, jedna pumpa visokog pritiska 50.000 litara/minuti sa pretećom opremom, mašina za punjenje vreća za pijesak i 100.000 komada vreća za pijesak). Odluku o izmjeni ove Odluke 13. 11. 2019. godine, iste procijenjene vrijednosti, donio je Štab uz obrazloženje da se ispušavanje vode pumpama velikog kapaciteta mijenja i dopunjuje iz razloga što se, prema modulima EU, za ove namjene koriste samo pumpe kapaciteta od 15.000 do 20.000 litara/minuti, za čiju je nabavku potrebno izdvajanje značajnih sredstava (predviđene su tri pumpe visokog pritiska, od 15.000 do 20.000 litara/minuti, sa pratećom opremom). Postupak je započet krajem 2019. godine, tendersku dokumentaciju je preuzelo 26 potencijalnih ponuđača, a ponudu je dostavio samo „KM TRADE“ d.o.o. Visoko na iznos od 688.311 KM, sa kojim je zaključen Ugovor. Ugovorom je predviđena isporuka najkasnije u roku do 180 dana od dana potpisivanja Ugovora (25. 2. 2020. godine); isporučeno je 16. 7. 2020. godine, a plaćeno nakon isporuke.

Da planiranje postupaka nabavki nije adekvatno potvrđuje i činjenica da je nabavka digitalnih radiorepetitora predviđena Planom nabavki za 2019. godinu, kada je započeta procedura nabavki, a i Planom nabavki za 2020. godinu. Ugovor je zaključen 9. 3. 2020. godine sa „SHOT“ d.o.o. Zenica na iznos od 369.895 KM. Prodavac se obavezao da će robu isporučiti 60 dana od potpisivanja Ugovora. Međutim, obaveza nije u potpunosti izvršena u 2020. godini, jer, kako je obrazloženo, kupac (Uprava) nije u mogućnosti staviti na raspolaganje odgovarajuće lokacije za instaliranje opreme, zbog čega je zaključen I Aneks Ugovora o javnoj nabavci, kojim se rok za izvršenje prolongira do 30. 9. 2021. godine. O planiranju lokacije za instaliranje opreme nije se vodilo računa prilikom planiranja i provođenja ove nabavke, što za posljedicu ima da su utrošena sredstva, a projekat nije realizovan.

Također, nabavka sredstava i opreme za potrebe Federalne specijalizirane jedinice za potrage i spašavanje u ljetnim i zimskim uslovima, za koju je Uprava zaključila Ugovor 30. 12. 2019. godine u vrijednosti od 899.262 KM s dobavljačem „AQUABALKAN“ d.o.o. Konjic, uvrštena je u Plan korištenja sredstava posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća u 2020. godini. U skladu s Ugovorom, robu je trebalo isporučiti 60 dana od obostranog potpisivanja Ugovora, a plaćanje izvršiti 60 dana od prijema ispravne fakture. Iako sva roba nije isporučena, 27. 2. 2020. godine, sačinjena je Primka u skladište, račun ispostavljen 19. 3. 2020. godine, a plaćeno 2. 4. 2020. godine. Na osnovu Zapisnika o kvantitativnom i kvalitativnom prijemu robe utvrđeno je da je kompletna roba isporučena tek 25. 6. 2020. godine.

Ne možemo potvrditi opravdanost primjene člana 10. stav 1) tačka b) Zakona o javnim nabavkama, odnosno izuzeće od primjene odredbi ovog Zakona zbog posebnih mjera sigurnosti. Naime, nije bilo hitnosti s obzirom na ugovorene rokove isporuke, na stanje robe na kraju godine, kao i na činjenicu da sva roba nije isporučena. Nije prezentirana dokumentacija na osnovu koje bi se utvrdile specifikacije i karakteristike roba koje su bile predmet nabavke, niti da je izvršena provjera kvalificiranosti ponuđača. Nisu prezentirani zapisnici na osnovu kojih bi se potvrdilo da su vođeni pregovori sa dobavljačima kako bi se dobila najbolja ponuda za uložena sredstva. Također, nije se pratila realizacija zaključenih ugovora kod prijema robe i plaćanja, te nisu u svim slučajevima obezbijeđeni potrebni preduslovi za realizaciju nabavki.

S obzirom na navedeno, nabavke roba za koje su zaključeni ugovori u vrijednosti od 2.431.605 KM nisu provedene u potpunosti u skladu s procedurama propisanim Zakonom o javnim nabavkama, niti su dosljedno ispoštovane odredbe zaključenih ugovora.

Preporuke:

- *nabavke roba vršiti u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u dijelu utvrđivanja hitnosti i sačinjavanja tenderske dokumentacije;*
- *Plan javnih nabavki sačinjavati na osnovu realnih potreba, a postupke javnih nabavki započinjati kada su obezbijeđeni svi potrebni preduslovi za realizaciju;*
- *s ciljem efikasnog i ekonomičnog raspolaganja budžetskim sredstvima pratiti realizaciju zaključenih ugovora u dijelu isporuke i plaćanja.*

10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Uprava je 26. 7. 2021. godine dostavila komentar na Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2020. godinu. U njemu su navedena obrazloženja koja se odnose na: izmjenu Rješenja o postavljenju komandanta, načelnika i članova Federalnog štaba civilne zaštite, donošenje Programa razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, organizovanje službi zaštite i spašavanja i osposobljavanje federalnih specijaliziranih jedinica civilne zaštite za brzu i efikasnu akciju, rad Federalne komisije za procjenu štete, neusklađenost Pravilnika o plaćama i naknadama i isplate posebnog dodatka na posebne uslove rada kada zaposlenici nisu bili prisutni na poslu, popis imovine date drugima na korištenje i odobravanje i obračun naloga za službeni put.

Prihvaćen je komentar u vezi s Rješenjem i izmjenom Rješenja o postavljenju komandanta, načelnika i članova Federalnog štaba civilne zaštite i ugrađen u Izvještaj.

Ostale komentare nismo prihvatili jer nisu data adekvatna obrazloženja, niti je priložena relevantna dokumentacija koja bi uticala na izmjene nalaza i preporuka u Izvještaju, a odnose se na sljedeće:

- Kad je u pitanju Prijedlog programa zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, u obrazloženju je navedeno da se radi na njegovom ažuriranju i da se do kraja godine planira uputiti Vladi FBiH na razmatranje, što potvrđuje činjenicu da ovaj program u revidiranoj godini nije donesen;
- Pravilnik o plaćama i naknadama nije izmijenjen u revidiranoj godini, a poseban dodatak na posebne uslove rada isplaćen je svim zaposlenicima, što smo konstatovali i u izvještajima prethodnih godina;
- Još uvijek nisu uređene evidencije opreme date na korištenje drugim pravnim licima i udruženjima, kako je regulisano u ugovorima, niti je ova imovina popisana na datum bilansa.

Uz komentar je dostavljena i dokumentacija koja potvrđuje da su poduzete aktivnosti po osnovu određenog broja datih preporuka.

Rukovoditeljica Sektora
za finansijsku reviziju

Mirsada Janjoš

Tim za reviziju

Kimeta Bihorac – voditeljica tima

Rubina Tanović – članica tima

V PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2020. godinu					
Naziv institucije: Federalna uprava civilne zaštite					
Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (3-2)	Procenat (3/2x100)
		U tekućoj godini	U prethodnoj godini		
1	2	3	4	5	6
I PRIHODI (od 1 do 16)	27.148.000	20.000.208	4.304.118	-7.147.792	73,7
PRIHODI OD POREZA (1+2+3+4+5+6+7+8)	5.400	24.944	35.149	19.544	461,9
1. Porez na dobit pojedinca i preduzeća	0	0	0	0	0
Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	0	0	0	0	0
Porezi na dobit preduzeća	0	0	0	0	0
Porez na dobit banaka i drugih finansijskih organizacija i društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća	0	0	0	0	0
2. Doprinosi za socijalnu zaštitu	0	0	0	0	0
3. Porezi na plaću i radnu snagu	0	0	0	0	0
4. Porez na imovinu	0	0	0	0	0
5. Domaći porezi na dobra i usluge	0	0	0	0	0
6. Porez na dohodak	0	0	0	0	0
7. Prihodi od indirektnih poreza	0	0	0	0	0
8. Ostali porezi	5.400	24.944	35.149	19.544	461,9
NEPOREZNI PRIHODI (9+10)	27.142.600	19.975.264	4.268.969	-7.167.336	73,6
9. Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	7.868	16.977	7.868	-
Prihodi od nefinansijskih javnih preduzeća i finansijskih javnih institucija	0	0	0	0	0
Ostali prihodi od imovine	0	7.868	16.977	7.868	-
Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	0	0	0	0	0
Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	0	0	0	0	0
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	0	0	0	0
Prihodi od privatizacije	0	0	0	0	0
Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju	0	0	0	0	0
10. Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga, kazne i drugi prihodi	27.142.600	19.967.396	4.251.992	-7.175.204	73,6
Administrativne takse	0	0	0	0	0
Sudske takse	0	0	0	0	0
Komunalne naknade i takse	0	0	0	0	0
Ostale budžetske naknade i takse	0	0	0	0	0
Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima	27.094.600	19.921.923	4.220.336	-7.172.677	73,5
Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)	48.000	19.500	31.200	-28.500	40,6
Neplanirane uplate – prihodi	0	25.973	456	25.973	-
Novčane kazne	0	0	0	0	0
Drugi tekući prihodi	0	0	0	0	0
PRIMLJENI TRANSFERI I DONACIJE (od 11 do 16)	0	0	0	0	0
11. Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija	0	0	0	0	0
12. Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	0	0	0	0	0
13. Primljeni kapitalni transferi od inostranih vlada	0	0	0	0	0
14. Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova	0	0	0	0	0
15. Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	0	0	0	0	0
16. Donacije	0	0	0	0	0
II RASHODI (od 1 do 7)	27.316.568	23.070.653	10.677.807	-4.245.915	84,5

1.	Plaće i naknade troškova zaposlenih	6.070.112	6.059.691	6.013.347	-10.421	99,8
	Bruto plaće i naknade plaća	5.463.696	5.440.028	5.362.324	-23.668	99,6
	Naknade troškova zaposlenih	606.416	619.663	651.023	13.247	102,2
2.	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	784.256	779.569	777.168	-4.687	99,4
3.	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	16.083.396	13.247.969	1.870.794	-2.835.427	82,4
	Putni troškovi	358.000	133.766	286.354	-224.234	37,4
	Izdaci za energiju	81.000	66.998	60.286	-14.002	82,7
	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	99.000	92.386	78.188	-6.614	93,3
	Nabavka materijala i sitnog inventara	13.972.830	11.817.938	226.035	-2.154.892	84,6
	Izdaci za usluge prevoza i goriva	460.184	361.848	358.917	-98.336	78,6
	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	88.000	41.799	38.047	-46.201	47,5
	Izdaci za tekuće održavanje	264.620	248.594	132.200	-16.026	93,9
	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	218.987	229.591	192.162	10.604	104,8
	Ugovorene i druge posebne usluge	540.775	255.049	498.605	-285.726	47,2
4.	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	1.828.804	1.783.424	2.016.498	-45.380	97,5
	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	1.300.000	1.300.000	1.068.000	0	100,0
	Tekući transferi pojedincima	0	0	0	0	0
	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	180.000	35.805	70.839	-144.195	19,9
	Subvencije javnim preduzećima	0	0	0	0	0
	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	0	0	0	0	0
	Subvencije finansijskim institucijama	0	0	0	0	0
	Tekući transferi u inostranstvo	0	0	0	0	0
	Drugi tekući rashodi	348.804	447.619	877.659	98.815	128,3
5.	Kapitalni transferi	2.550.000	1.200.000	0	-1.350.000	47,1
	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	2.550.000	1.200.000	0	-1.350.000	47,1
	Kapitalni transferi pojedincima	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi javnim preduzećima	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi privatnim pred. i poduzetnicima	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi finansijskim institucijama	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi u inostranstvo	0	0	0	0	0
6.	Izdaci za kamate	0	0	0	0	0
	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	0	0	0	0	0
	Izdaci za inostrane kamate	0	0	0	0	0
	Kamate na domaće pozajmljivanje	0	0	0	0	0
	Izdaci za kamate vezane za dug po izdatim garancijama	0	0	0	0	0
7.	Tekuća budžetska rezerva	0	0	0	0	0
	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (I-II)	-168.568	-3.070.445	-6.373.689	-2.901.877	1.821,5
	III TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA	0	0	0	0	0
1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0	0
	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0	0
	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi	0	0	0	0	0
	Ostali kapitalni primici	0	0	0	0	0
2.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	10.740.000	12.448.173	1.534.402	1.708.173	115,9
	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	0	0	0	0	0
	Nabavka građevina	0	0	0	0	0
	Nabavka opreme	10.210.000	12.448.173	1.454.550	2.238.173	121,9
	Nabavka ostalih stalnih sredstava	0	0	0	0	0
	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	500.000	0	79.852	-500.000	0,0
	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	30.000	0	0	0	0
	NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (2-1)	10.740.000	12.448.173	1.534.402	1.708.173	115,9
	A. NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (Tekući suficit/deficit – Neto nabavka stalnih sredstava)	-10.908.568	-15.518.618	-7.908.091	-4.610.050	142,3
	IV TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI	0	0	0	0	0
1.	Primici od finansijske imovine	0	0	0	0	0

	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima	0	0	0	0	0
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća	0	0	0	0	0
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i u zajedničkim ulaganjima	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo	0	0	0	0	0
2.	Izdaci za finansijsku imovinu	0	0	0	0	0
	Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti	0	0	0	0	0
	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim preduzećima	0	0	0	0	0
	Pozajmljivanje javnim preduzećima	0	0	0	0	0
	Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća	0	0	0	0	0
	Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima	0	0	0	0	0
	Ostala domaća pozajmljivanja	0	0	0	0	0
	Pozajmljivanje u inostranstvo	0	0	0	0	0
	B. NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (1-2)	0	0	0	0	0
	V TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA	0	0	0	0	0
1.	Primici od zaduživanja	0	0	0	0	0
	Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	0
	Zajmovi primljeni kroz Državu	0	0	0	0	0
	Primici od inostranog zaduživanja	0	0	0	0	0
	Primici od domaćeg zaduživanja	0	0	0	0	0
	Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	0
	Zajmovi primljeni kroz Državu	0	0	0	0	0
	Primici od inostranog zaduživanja	0	0	0	0	0
	Primici od domaćeg zaduživanja	0	0	0	0	0
2.	Izdaci za otplate dugova	0	0	0	0	0
	Otplate dugova primljenih kroz Državu	0	0	0	0	0
	Vanjske otplate	0	0	0	0	0
	Otplate domaćeg pozajmljivanja	0	0	0	0	0
	Otplate unutarnjeg duga	0	0	0	0	0
	Otplate duga po izdatim garancijama	0	0	0	0	0
	Otkup duga	0	0	0	0	0
	C. NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (1-2)	0	0	0	0	0
	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (A+B+C)	-10.908.568	-15.518.618	-7.908.091	-4.610.050	142,3

Rukovodstvo je Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2020. godinu odobrilo 24. 2. 2021. godine.

**P. O. Vlade FBiH, šef Odsjeka
Enes Memić**

Bilans stanja na 31. 12. 2020. godine			
Naziv institucije: Federalna uprava civilne zaštite			
Opis	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (2/3)x100
1	2	3	4
I AKTIVA			
A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	11.112.380	28.222.836	39,4
1. Novčana sredstva i plemeniti metali	8.644.513	25.569.384	33,8
2. Vrijednosni papiri	0	0	0
3. Kratkoročna potraživanja	73.435	23.420	313,6
4. Kratkoročni plasmani	0	0	0
5. Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	694.616	773.586	89,8
6. Zalihe materijala i robe	0	0	0
7. Zalihe sitnog inventara	0	0	0
8. Kratkoročna razgraničenja	1.699.816	1.856.446	91,6
B. Stalna sredstva (11+14+17+18)	20.612.616	10.114.108	203,8
9. Stalna sredstva	40.006.304	27.620.233	144,8
10. Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	19.393.688	17.506.125	110,8
11. Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	20.612.616	10.114.108	203,8
12. Dugoročni plasmani	0	0	0
13. Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana	0	0	0
14. Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)	0	0	0
15. Vrijednosni papiri	0	0	0
16. Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira	0	0	0
17. Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)	0	0	0
18. Dugoročna razgraničenja	0	0	0
UKUPNO AKTIVA (A+B)	31.724.996	38.336.944	82,8
II PASIVA			
C. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (19+...+24)	11.111.447	28.212.200	39,4
19. Kratkoročne tekuće obaveze	2.290.128	3.684.297	62,2
20. Obaveze po osnovu vrijednosnih papira	0	0	0
21. Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	0
22. Obaveze prema zaposlenicima	559.758	633.678	88,3
23. Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	0	0	0
24. Kratkoročna razgraničenja	8.261.561	23.894.225	34,6
D. Dugoročne obaveze i razgraničenja (25+26+27)	933	10.636	8,8
25. Dugoročni krediti i zajmovi	933	10.636	8,8
26. Ostale dugoročne obaveze	0	0	0
27. Dugoročna razgraničenja	0	0	0
E. Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	20.612.616	10.114.108	203,8
28. Izvori stalnih sredstava	20.612.616	10.114.108	203,8
29. Ostali izvori sredstava	0	0	0
30. Izvori sredstava rezervi	0	0	0
31. Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	0	0	0
32. Neraspoređeni višak rashoda nad приходima	0	0	0
UKUPNO PASIVA (C+D+E)	31.724.996	38.336.944	82,8

Na poziciji „Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama“, u skladu s propisima za budžetske korisnike koji nemaju transakcijske račune, iskazuje se razlika Aktive i Pasive.

Rukovodstvo je Bilans stanja na 31. 12. 2020. godine odobrilo 24. 2. 2021. godine.

**P. O. Vlade FBiH, šef Odsjeka
Enes Memić**